

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJIS – SEPTEMBER 15, 1990

Nr. 180

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pabaltijo valstybės tebėra II Pasaulinio karo aukos

Tai ne Sovietų Sąjungos vidaus reikalus!

Vilnius. Rugšėjo 11. – Išvakarėse prieš pasirašant II Pasaulinio karo laimėjusių valstybių dokumentą Maskvoje, kad nebėra jokių kliūčių Vakarų ir Rytų Vokietijų susijungimui, „The Wall Street Journal“ Europos editorialų redaktorius Peter Keresztes turėjo pasikalbėti su Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku.

Redaktorius primena tą faktą, jog šis Maskvos įvykis gali nustatyti kai kurias esmines sąlygas šioje ilgai uždelstoje taikos sutartyje, ir todėl sukelia didelį neseniai išrinktų Pabaltijo vadų susirūpinimą.

Vytautas Landsbergis bijas kad nebūtų „antrasis Molotovo-Ribbentropo išpardavimas“. Pabaltijo Taryba labai susirūpino, kad šis Vokietijos klausimo išsprendimas gali būti ir paskutinis žingsnis II Pasaulinio karo padarinių likvidavime ir dėl to Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų likimas vėl gali būti apspręstas be Pabaltijo žmonių dalyvavimo. Tokiu atveju, šiame akte dabar dar dalyvauja JAV, Britanija ir Prancūzija.

Dar karo aukos

Šiam redaktoriui Vytautas Landsbergis pasikalbėjimo metu pasakė, jog iš Pabaltijo atžvilgio formalus Vokietijų susijungimas reiškia II Pasaulinio karo padarinių pabaigą. „Bet trys kraštai dar tebėra to karo aukos“, pareiškė Landsbergis. „Pabaltijo kraštai neatgavo savo nepriklausomybės kaip yra pažadėta Atlanto Chartoje“. Nors Landsbergis nemano, kad Maskvoje būtų pasirašyta galutinė taikos sutartis, bet jis bijo susitarimo, kuriame galėtų būti įjungtas „principas nekeisti sienų tarp Vokietijos ir Rytų kraštų, įskaitant ir Sovietų Sąjungą. Jei šie pasirašymai turėtų tikslą nustatyti Sovietų Sąjungos sienas, tai būtų naujas būtinai reikšti, kad tai yra aneksijos pripažinimas – tai būtų neįsivaizduojama, bet tai gali būti padaryta netiesioginiu būdu, ir tai yra mūsų problema“, paaiškino jam Landsbergis.

Nusivylę Vakarais

Landsbergis bijo, jog Amerika, norėdama gauti Sovietų pritarimą Persų įlankos krizės reikaluose, gali žiūrėti pro pirštus į Pabaltijo valstybes. Jis rūpinasi, kad Helsinkio susitikime prezidentai nebūtų su tuo sutikę. Pabaltiečiai yra tikri vienu dalyku, jog Kremlius bandys visą tai nukreipti kita linkme. Landsbergis manys, jog Vakarų vyriausybės įsėjimas Gorbachiovui nenaudoti jėgos prieš Lietuvą šių metų pradžioje, buvo palankumo parodymas šiai respublikai. Tačiau Landsbergis yra nusivylęs, kad Vakarai neparodė savo svorio stipriau. „Vakarų pripažinimas mūsų vyriausybės ir atsteigiamų diplomatinį ryšių – ir yra tai ko mes norime“, pareiškė Landsbergis.

Jis kalbėjo, kad tai truputį galėtų pabloginti santykius su Sovietais. Vakarai yra peratsargūs ir nenori jokių nemalonumų su Sovietais. Jie galėtų daug stipriau paveikti juos, nes

Sovietai griūva ir traukiasi nuo visų užkariavimų, o į tą atsi-traukima galėtų būti įskaitomos ir Pabaltijo respublikos. Kremlius atšaukė savo ekonominę blokadą, nes ji buvo žalinga ne tik Lietuvai, bet ir Sovietams. Yra daug įrodymų, jog delsimas, varžoma ir skaldomi žmonės, kad jie nepasikalkytų už nepriklausomybę.

Sovietai nesitaria

Lietuva sutiko sumažinti įtampą su Kremliumi, priimdama moratoriumą dėl Kovo 11 suvereniteto deklaracijos, kalbėjo Landsbergis, „bet tai turėjo reikšti, kad prasidės pasitarimai. Pasitarimų pradžia terminas praėjo, Pabaltijo valstybės laukia, kad Sovietai atsakytų į pradinį protokolą dėl pasitarimų, kuris jau įteiktas Kremlui prieš mėnesį.

Respublikose stiprėja opozicija prieš tai, kad jų vadai kartais imtų ir nesutiktų su tuo tai mažiausiu, negu visiškai nepriklausomybė. Pabaltijo Taryba praėjusią savaitę paprašė pasitarimo su Gorbachiovu.

Sovietų strategijoje yra naudojamas vėl santaršas. Sovietai vėl pradėjo grasinti pabaltiečiams: arba jie sutiks su centrinės vyriausybės siūlymu stoti į uniją, arba susilaikys žiemos, kai vėl nebus duodama alyva bei nafta. Sovietai siūlo uniją, iš kurios būtų galima išeiti, bet iš tikrųjų tai yra tik spąstai ir klūtys, ir tik vienintelė išeitis nepakliūti į spąstus, yra tos sutarties nepasirašymas.

Vytautas Landsbergis

Kiršinimo politika

Maskva ir KGB bando įsteigti antrąsias institucijas Lietuvoje, ypač teisinėje srityje. Bet iki šiol tai dar nepasisekė, sako Landsbergis. Maskvos atsiųstas generalinis prokuroras yra izoliuotas. O KGB ir centrinės įstaigos nori sudaryti Lietuvoje nepastovią situaciją. Vyksta tautybių kiršinimo akcija Pabaltijo respublikose tarp rusų, lenkų ir ukrainiečių. Iš kariuomenės bazių transliuojamos klaidinančios informacijos. Tačiau jie čia neturi tiek daug pasisekimo kaip pietinėse respublikose.

Landsbergis parodė žurnalistsui laikraščio ištrauką, kaip yra piešiamas net carinės Rusijos vaizdas, kuri buvusi ne rusų tautybės labai maloni visose imperijoje. Apie rusifikaciją nepaisinama. Kultūros retai tenusilenkia persekiojimui,

Popiežius Jonas Paulius II, vos matomas apdengtoje mašinoje, laimina žmones po to, kai jis pakonsekrovo patį didžiausią bažnyčią pasaulyje, kuri pastatyta Dramblio Kaulo valstybėje, Afrikoje.

Popiežius konsekrovo didžiausią baziliką pasaulyje

Yamoussoukro, Ivory Coast.

Popiežius Jonas Paulius II baigė savo apaštalinę kelionę keturiose Afrikos tautose pirmadienį, pakonsekrodamas patį didžiausią pasaulyje katalikų bažnyčią.

Taikos Karalienės bazilikos konsekrovimas Yamoussoukro mieste, Ivory Coast prezidento Felikso Houphouët-Boigny gimtinėje, buvo popiežiaus aukščiausias punktas jo dešimties dienų kelionėje. Šio krašto prezidentas valdo kraštą su vienos partijos pagalba nuo to meto, kai 1960 m. gavo nepriklausomybę iš prancūzų.

Didesnė už Šv. Petro

Ši naujoji katalikų bazilika yra du kartus didesnė už Šv. Petro baziliką Romoje. Ji turi 30 akrų marmuro ir keturis kartus daugiau vitražų negu Chartres prancūzų katedra. Bazilika turi ir šaldymo sistemą ir gali sutalpinti 300.000 žmonių. Jos pastatymas truko 3 metus, kai Europos katedros buvo statomos šimtmečiais. Bazilikos pastatymas buvo prezidento tikslas, kuriam jau 85 metai. Jis sako, jog šis bazilika bus Afrikos šimto milijonų katalikų piligrimų centras. Jis betgi kaltinamas, jog tokios bazilikos nereikėjo statyti, kadangi kraštas pergyvena ekonominis sunkumus. Sakoma, jog bazilikos pastatymas kainavo nuo 140 iki 300 milijonų dolerių. Prezidentas sako, kad ji pastatyta ant jo nuosavos žemės ir iš jo pinigų.

Demokratijos pusėn

Popiežiaus atvykimo proga,

dažniausiai priespauda įtaigoja nenusišlenkti, rašo žurnalistas. Lietuvos partizanai buvo paskutiniai, kurie atsakė ginkluotos rezistencijos prieš Stalino okupaciją; jie kovojo dar ir 1950 metais. Beveik kiekvienoje lietuvių šeimoje yra komunistų kalintų, deportuotų ar nužudytų žmonių.

Minetas redaktorius, baigdamas šį aprašymą, rašo, jog Pabaltijo tautos neprašo Vakarų kovoti už jas, bet jie visai paprastai reikalauja, kad II Pasaulinio karo sąjungi-ninkai nedarytų susitarimų be jų pačių. Ir kaip Pabaltijo Tarybos pareiškime pasakyta – „trijų respublikų likimas nėra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas“.

prezidentas paskelbė politinius pakeitimus, įskaitant leidimą veikti opoziciniams partijoms ir galimybę sudaryti daugiapartinę vyriausybę. Nežiūrint ekonominio atoslūgio, ši Dramblio Kaulo valstybė, neturinti alyvos šaltinių, turi aukščiausius per capita pajamas, išskyrus Pietų Afriką. Tad popiežiaus atvykimas buvo surištas ne vien tik su Bazilikos konsekrovimu, bet įgavo ir socialinę prasmę, kai buvo leista veikti opozicijai. Tą patvirtino ir Vatikano spaudos direktorius Navarro-Valls.

Prie bazilikos, kaip paskelbė vyriausybė, netoli bus dar pastatyta ligoninė, technikos mokykla ir plačiai Afrikai katalikų radijo stotis.

Atsakė į užmetimus

Prieš pradėdamas bazilikos konsekrovimo apeigas, kardinolas Francis Arinze iš Nigerijos savo kalboje atsakė į ankščiau minėtus priekaištus. „Afrika dažniausiai tarydama tokią vietą Dievo pagarbiniui“.

Popiežius savo kalboje pabrėžė, jog afrikiečiai gali turėti tokią baziliką, kokios jie nori. „Per visus amžius ir visuose kontinentuose Bažnyčios sūnūs pašventė visą savo meną išreikšti savo tikėjimui“. Šv. Mišias popiežius aukojė ant labai aukštai iškeltos altoriaus.

Dalyvavo daugiau kaip 350.000 žmonių, nors pačiame krašte katalikų tėra maždaug 10%. Pats prezidentas savo jaunystėje yra atsivertęs į katalikybę. Ši bazilika pastatyta ant 320 akrų žemės, o jos viršūnė yra 525 pėdų aukščio, kai Šv. Petro bazilika turi 452 pėdas aukščio savo aukščiausiam taške.

Naujas sproglimas

Ulba. Reuterio žinios pranešė, jog įvyko didelis sproglimas Kazachstano respublikoje, Ulbos fabrike, kuris gamina beryliumą, labai stiprią medžiagą, reikalingą branduoliniams įėjimams. Šią žinią patvirtino ir „Tasso“ agentūra, pažymėdama, kad yra sužeistų žmonių ir kad susidare pavojus užnuodyti tos srities orą ir vandenį. Po sprogo pasirodė dideli tamsūs debesys ir nuodingos dujos persimetė į Mongolijos ir Kinijos pakraščius. Spauda primena, kad pasaulyje didžiausia branduolinė nelaimė įvyko Černobylyje, Ukrainoje, 1986 metais.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Bagdade užsienio diplomatai praneša, jog Kuveito okupuotame krašte masės žmonių girdi susišaudymus tarp Kuveito partizanų ir Irako kareivių. Partizanai naudoja pistoletus, kas juos turi, peilius, lazdas ir sprogstamąją medžiagą, net moterys pradeda užpildinėti prieš karius.

– Buvęs prez. R. Reaganas, kuris pirmą kartą, jau nebe-būdamas JAV prezidentu, lankosi Berlyne, pasakė, jog jis labai džiaugiasi įvykiais, kad vokiečiai gali susijungti, ir kad nebėra gėdos sienos. Kalbėdamas Vokietijos Forume pagyrė vokiečius, ypač jaunuosius, kad nebijojo išeiti prieš komunizmą, nes „už laisvę yra verta ir mirti“.

– Londone Amnestijos Tarp-tautinė organizacija praneša, jog Kinijoje šiemet jau buvo nužudyta daugiau kaip 500 kinų, daugiausia jaunų žmonių, kurie nebijojo pasisakyti prieš komunistinį režimą ir išdrįsta reikalauti demokratijos. Šiuo metu vėl esą nužudė mirties bausmę 1,100 asmenų.

– Washingtono Atstovų rūmų informacijos komitetas pasisakė už tolimesnių pagalbos teikimą Angolos, Afganistano ir Kambodžos partizanams laisvės kovotojams.

– Maskvoje paskutinę minutę buvo susitarta tarp ministrų Ševerdnadze ir vokiečių Genscherio, kad NATO pajėgos galės dalyvauti ir rytinėje Vokietijos dalyje manevruose, kai jau bus susijungusi Vokietija.

– Keturi sąjungininkai formaliai sustabdys savo okupacines teises spalio 1 d., dvi dienas prieš oficialų vokiečių tautos susijungimą.

– Sąjungininkų 4 parlamentai turi patvirtinti Maskvoje pasirašytą Vokietijų susijungimo dokumentą, bet tai tik techniškas reikalavimas.

– Valstybės departamentas sekretoriui Bakeriui iš Maskvos atvyko į Damascus, Sirijos sostinę, ir turėjo pasitarimus su prezidentu ir užsienio reikalų ministru.

– Bronius Kuzmickas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas, išvyko į Olandiją įvairiais Lietuvos reikalais.

– Lyric Opera Chicagoje vakar pradėjo savo 36-ąjį sezoną su Glucko opera „Alceste“.

Rusija pasuko į kapitalizmą

Ką daryti Gorbachiovui?

Maskva. – Kai Sovietų Centro vyriausybė negali surasti būdo išgelbėti savo griūvančią ekonomiką, tai tuo pačiu metu Rusijos Respublikos Parlamentas didele balsų persvara priėmė radikalią sprendimą – pakeisti Centro planus su laisvo verslo sistema per 500 dienų.

Kremliuje vyko karštos diskusijos visą dieną antradienį. Daugelis Tarybos narių pasisakė prieš ekonominę stagnaciją ir ragino Gorbachiovą imtis greitų pakeitimų, kai mėnesiais šioje srityje nebuvo nieko padaryta. Sovietų ministeris pirmininkas Ryžkovas pasakė, jog vyriausybė negali surasti būdo sustabdyti ekonomijos blogėjimui. Tada deputatai pradėjo reikauti, kad Ryžkovs pasitrauktų iš pareigų. Ir ministeris pirmininkas atrodė „pribaigtas“, kai Gorbachiovas, kuris pasirinko jį, kad vadovautų Sovietų Sąjungai ekonominės krizės metu, pasakė, kad ir jis yra už labiau radikalias reformas ir kad tie žmonės, kurie nesugebama vadovauti, turi būti pakeisti naujais.

Posūkis 180° laipsniu

Gorbachiovas pats pasisakė už savo patarėjo Stanislovo Šatalino planą, kurio pasiūlymai pertvarkytų Sovietų ekonomiką į pasukti 180° į priekį. Jis aiškiai pasiūlė įvesti privačią nuosavybę. Tačiau reikia pastebėti, jog Gorbachiovas už šį radikalią planą pasisakė tik po to, kai Jelcino vadovaujama Rusija pasuko kapitalizmo keliu. Rusijos Parlamentas nubalsavo už šį kelią 251 balsu prieš 1 balsą. Šio plano vyriausias inžinierius yra pats Boris Jelcinas. Šis entuziastiškas Rusijos balsavimas panaikina monolitinę komunistų ekonomiką respublikoje ir įsteigia laisvą ekonomiką, kuri turi būti suorganizuota per 500 dienų nuo šio balsavimo.

Pskui Jelciną

Centrinės Sovietų vyriausybės galia šiuo aktu dar labiau sumenkėjo. Sovietų respublikos kėlė Gorbachiovą ir reikalavo, kad Taryba būtų kantri ir netriukšmautų. „Visi tie kaltinimai

– Kremliuje prez. Gorbachiovas, prieš išvykstant Valstybės sekretoriui Bakeriui pasakė, jog dar šiais metais gali įvykti kitas viršūnių susitikimas, bet prieš tai jų ambasadoriai ir ministrai bei delegacijos turi atlikti dar daug darbų.

– Vokietijos Užsienio reikalų ministeris Genscheris įteikė specialų laišką Sovietų užsienio ministeriui Ševerdnadze kuriame užtikrinama, kad naujoji Vokietija visam laikui uždraus nacių partiją ir apsaugos visus Hitlerio aukų kapus.

– Irako ambasadorius Washingtono atsakė priimti prez. Busho įkalbėtą juosta, kuri turėjo būti pertransliuota Irako gyventojams.

– Tel Avivo universiteto strati-ginių studijų grupė, kurią sudaro žymūs Izraelio asmenys, patarė vyriausybei pradėti pasitarimus su PLO vadais.

įžeidžia ir dvelkia insinucija“, kalbėjo Gorbachiovas. „Kodėl mes esame statomi į kampą šiandien? Palaukite truputį. Procesas prasidėjo“, ir tada, pagaliau, pats Gorbachiovas pasakė Jelcino planu ir pasiūlė per 500 dienų įvesti laisvą imonių sistemą. Tai bus priimtina ir Sovietų respublikoms.

Vėl naujas planas

Pagaliau Gorbachiovo pasiūlymu, Ryžkovo atsargus planas ir Šatalino radikalus planas turi būti suvesti į vieną planą. Nutarta, kad tokio plano nuorašas gaus visi delegatai susipažinimui ir naujoms diskusijoms. Daugelis delegatų priekaištavo, kad jie buvo laikomi nežinioje, jog yra du planai, ir kodėl nebuvo pateiktas Rusijos planas. Šatalino planas respublikoms atiduoda beveik visas teises, beveik įveda ekonominę autonomiją. Šis planas suteikia privačias teises žmonėms, suorganizuoja naują bankų sistemą, įveda akcijas, įveda atlyginimų ir kainų kontrolę ir apsaugos mažai uždirbančius žmones. Taip pat panaikinama daug industrijos ministerijų, leidžiami privatūs žemės ūkiai.

Šis planas bus pateiktas Tarybos svarstymui rytoj. Taip pat šiuo metu atvyko svarbi Amerikos prekybininkų delegacija, kuriai vadovauja Komercijos sekretorius Robert Mosbacher. Sovietams bus pasiūlyta steigti daug įvairių bendrų pramonės kompanijų.

Vokiečių-Sovietų susitarimas

Maskva. Reuteris praneša, jog Sovietų Sąjunga ir Vakarų Vokietija ketvirtadienį pasirašė paruošiamąją plačią „geros kaimynystės, partnerystės ir bendradarbiavimo“ sutartį, kuri nustato Maskvos ir sujungtos Vokietijos rėmus. Užsienio reikalų min. Hans-Dietrich Genscher ir Užsienio min. Eduard Ševerdnadze, kurie inicialiai pasirašė šį dokumentą, pareiškė, jog tai reiškia istorinį lūžį, nes susitarime yra keli konkretūs susitarimai ir pasidėjimai bendradarbiauti. Vakarų diplomatai sako, kad tai yra visų susitarimų pakeitimas, kuriuos iki šiol Maskva turėjo su atskiromis Vokietijomis. Susitarimas padarytas kitą dieną po iškilmingo pasirašymo to dokumento, kuriuo atsisakoma visų teisių abejose Vokietijose. Šią sutartį turi pasirašyti Vokietijos kancleris ir Sovietų prezidentas.

KALENDORIUS

Rugšėjo 15 d.: Nikodemus, Eugenija, Ringailė, Rolandas, Vismantas.

Rugšėjo 16 d.: K. Prijonas, Kornelijus, Edita, Eufemija, J. gintė, Liudmila, Rimgaidas, Kamile, Normantė.

Rugšėjo 17 d.: Pranciškus, Sintautė, Sigutė, Sintautas.

Rugšėjo 18 d.: Mingailas, Galmantė, Stefanija, Jorūnė, Irena, Aura.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:29, leidžiasi 7:02. Temperatūra šeštadienį 72 l., sekmadienį 78 l., pirmadienį 73 l., antradienį 80 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

ATEITININKAI KENNEBUNKPORTE 1990

Maine, kur Kennebunko upė įteka į Atlantą, Tėvų Pranciškonų vasarvietėje kasmet rugpjūčio trečiąją savaitę vasaros šventę švęsti susirenka ateitininkų šeimos: seneliai, vaikai, vaikaičiai. Šiemet dalyvavo 70: iš Bostono, Hartfordo, New Yorko, Clevelando, Chicagos. Čia, kaip ir Palangoje, po rugpjūčio 15 oras pradeda keistis. Papūčia šalti vėjai. Pajūryje lekiantis smėlis kerta į vėdą. Darbo dienos savaitgalioje vasaravimo sezonas baigiasi. Ateitininkų savaitė yra paskutinė graži šilta vasaros savaitė. Lietūs gausiai baigėsi šeštadienį. Sekmadienį virš jūros dar buvo tiršta migla, o po to — giedra.

Žvelgiant į praėjusią stovyklų savaitę, ji, tarsi kapsulė, dedama į naujo pastato pamatus, kurioje kaupiama visa, kas būdinga gyvenamam momentui. Tokia buvo šių metų stovyklų programa.

Po pirmojo vakaro solisto A. Keblio dainų ir susitikimo apskabinimų, buvome nukelti „už jūrų marių ir mūsų tėvynę Lietuvą (Saulė Jautokaite)“, svarstėm griuvančio komunizmo priežastis, ieškodami išsilaikymo krikščionybės kelyje (dr. M. Girniūviene ir kun. dr. V. Cukuras), nes Dievas tikrai gali suteikti jėgų žmogui ir iškelti aukščiau kietos realybės (N. Sadūnaitė). Peržvelgus Lietuvos kelią vaizdajus, girdėjome kardinolo Sladkevičiaus pranašiška galingą žodį, pasakytą š.m. birželio 14 d. Vilniaus katedros aikštėje. Baigėme savaitę labai pakiliu Ginos Čapkauskienės rečitaliu ir susitarėm ateinančiais metais sugrįžti, pavesdami tam pačiam dr. C. Masačiui nelengvą programos organizavimo pareigą.

sius, su kuriais drauge stovyklaudavom, dabar jau išėjusius į amžinąją tėvynę. Mūsų kapelionas buvo kun. Vytautas Pikturka, gražiabalsis ir geras pamokslininkas, parašęs kelias pamokslų knygas. Su juo buvo kun. Jonas Pakalniškis. Abu juodu šiemet šventė 50 metų savo kunigystės jubiliejų. Porą dienų čia dalyvavo ir kun. dr. V. Cukuras bei prel. Vt. Balčiūnas, „Krikščionis gyvenime“ knygų leidejas. Jis šiemet įgarsinęs juostas įkalbėjo Naująjį Testamentą. Netrukus jos bus gaminamos masiškai, siunčiamos į Lietuvą; bus galima jas išsigyti sau, ar dovanai.

Savaitės programa

Šeštadienį, rugpjūčio 11 d. vakare pirmasis koncertas. Dainuotoja solistas Antanas Keblys iš Montrelio, akompanuoja Lawrence Davis, interpretuoja Elena Vasyliūnienė. Pirmoji pusė — lietuvių liaudies dainos ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Antroji dalis — operų arijos ir kelios dainos klausytojų išprašytos. Po koncerto pabendrau. Vaisės paruošė šeiminkė Bronė Chlamsauskienė su lietuviškomis tartinėmis. Sekmadienį — 12 val. Mišios. Jaunas pranciškonas iš Lietuvos, tėv. Benediktas, kuriam, gavus kunigystės šventimus, teks grįžti į Sibirą aptarnauti ten gyvenančius lietuvius, kalbėjo apie maldos jėgą. Tikėjimas Lietuvoje išsilaukė tik deka nuosirdžių maldų. Mišių metu giedojo sol. A. Keblys.

Vakare — antrasis koncertas, maloni staigmena — dainuoja Ginos Čapkauskienės rečitaliu ir susitarėm ateinančiais metais sugrįžti, pavesdami tam pačiam dr. C. Masačiui nelengvą programos organizavimo pareigą.

Lietuvos ateitininkų atstovai Dainavos stovykloje.

supratimo apie atomines jėgas. Gyvenį ir mokaisi. Ačiū dr. Juzaičiui!

Trečiadienį Žolinė. Mišios, kurios paprastai aukojamos 8 val., šiandien buvo 12 val. Koncelebravo keturi kunigai: Vyt. Pikturka, J. Pakalniškis, dr. V. Cukuras ir prel. V. Balčiūnas. Giedojo iš Montrelio atvykusi Gina Čapkauskienė. Vakare kun. Cukuro paskaita: „Dekalogas“. Lietuvos vyskupai yra paskelbę šiuos metus Dekalogo metais. Tai žmonių išganymo ir taikos kelias. Po paskaitos, jau žvaigždės sužibę danguje, su žvakutėmis, kalbėdami rožinį ir dėkodami Dievui už suteiktą įstatymą, ėjome procesiją nuo stoties prie stoties iki kryžiaus kelių koplyčios. Maldas sukūrė dr. Česlovas Masaitis.

Ketvirtadienis — Nijolės Sadūnaitės diena. Ji atvyko iš Putnamo. (Netrukus grįžta Europon). Ji savo pasakojimą pavadino Dovyduko kova su Galijotu. Tai jos išgyvenimai KGB nagoose. Rodos kalbėjo ne Nijolė, bet jos tikėjimas, nežinantis baimės, asmeninių pavojų, kuris pakelia žmogų į tokias aukštumas, iš kurių galima žiūrėti į visus pavojus ir kančias su šypsena ir spindinčiu veidu. Ne veltui jos knyga anglų kalba pavadinta „Radiance in Gulag“.

Pagaliam, lauktas penktadienis. Tik jis per greit atbilde. Salė gražiai papuosta (p. Suziėdienė). Renkamės šventadieniškai apsirengę. Ateina provincijos Tėv. Placidus Barius, vasarvietės vedėjas Tėv. Gabrielius, rašytojas Tėv. Leonardas Andriekus (iš New Yorko) ir kiti pranciškonai. Programoje — Ginos Čapkauskienės koncertas; su ja pianistas William Smiddy iš New Yorko. Čia pradeda liaudies dainomis: Čiurlionio; „Oi leikia leikia“ ir „Beauštanti aušrelė“. Jokubėno „Plaukia antelė“ ir V.K. Banaičio „Oi nėra niekur...“ W. Smiddy skambina Šopeną ir Merezkowskį. Gina dainuoja Sodeikos, Govėdos, Metrikienės ir Stankevičiaus dainas. W. Smiddy skambina Danse Macabre — C. Saint Suens, aranž. V. Horowitz. Paskutinėje dalyje Gina Čapkauskienė dainuoja tarptautines dainas ir arijas. Ypač gražiai skamba A. Alebreft „Lakštingala“ ir Strauss „Mėlynasis Dunajus“. Publika išprašo daugiau dainų. Paskutinė nostalgika dainelė, kuria ji dažnai baigia koncertus „Aš tik mažytis paukštelis, norėčiau dainuoti Lietuvoje...“

Ar kitaip metais grįšime į šią taip savą ir paslaptingai gaiviančią sodybą? O gal tai buvo paskutinis kartas? Nepaslaptis — vietos laikraščiai rašo ir pranciškonų vadovybės svarstę, parduoti, ar neparduoti; jei ne visą nuosavybę, tai gal vasarvietę. Ateitis parodys...

Petras Ažuolas

APTARĖM 1990-91 VEIKLOS METUS

Greitai prabėgo vasara, pilna įvairių nuotykių ir išpūdžių. Ši vasara buvo kitokia negu ankstyvesnės, nes visą laiką sekėm įvykius Lietuvoje ir mūsų asmeniškai ir organizaciniai gyvenimai buvo jų smarkiai paveikti. Šią vasarą susitikom ir bendravom su jaunimu iš Lietuvos.

Vasarai baigiantis, prezidento A. Stulginskio kuopos valdyba susirinko Downers Grove pas Nidą Tijnūnėlę pasiūlyti apie ateinančių mokslo metų veiklos planą. Šių metų valdybą sudaro: ko-pirmininkės Julija Krumplytė ir Kristina Liaugaudaitė, vicepirmininkas Kastytis Šoliūnas, išdėdinkas Tomas Vasiliauskas, sekretorė Lina Modestaitė ir korespondentė Nida Tijnūnėlė. Kuopos globėjos ir šiemetams liko Laima Blažienė ir Indrė Tijnūnėnė. Laikraščio komiteta sudaro Audra Grigaliūnaitė ir Lora Krumplytė.

Kuopos susirinkimai, kaip ir seniau, vyks kiekvieno mėnesio antrą penktadienį kurio nors nario bute. Prieš susirinkimą tas narys visiems išsiunčia pranešimą ir planelį. Pirmas susirinkimas — rugsėjo 14 d., 7:30 val. vak. pas Kastytį Šoliūną (111th St. ir Rt. 83, Lemont). Tel. 708-257-6739. Šiame susirinkime ir nuotakas Lietuvoje kalbėjo asmuo ten buvęs ir stebėjęs istorinius įvykius. Spalio mėnesį susirinkimas bus pas Nidą Tijnūnėlę (419 Weidner Rd., Buffalo Grove, tel. 708-537-7949). Šiame susirinkime Rima Polikaitė papasakos apie ateitininkų istoriją.

Gruodžio mėnesio susirinkime bus praneštas susikaupimas. Planuojamos dvi iškylos: lapkričio mėnesį — čiuožinėjimo, o vasario mėnesį — slidinėjimo. Kiekvienam susirin-

kime, be pagrindinės paskaitos, bus ir kuopos nario įnašas.

Šiais metais valdyba galvoja išigyti kuopos marškinėlius. Bus projekto konkursas; laimėjusio nario projektas bus profesionaliai įvykdytas.

Spalio 26 d., norėtume turėti kaukių balių Ateitininkų namuose, Lemont. Šimet bus ypatingai stengiamasi, kad nariai pusavyje kalbėtų lietuviškai. Globėja pasiūlė užmegzti ryšius su našlaitiais Lietuvoje ir su jais susirašinėti. Gausim vardus ir adresus ir tęsime tai savo iniciatyva.

Kuopos šventė numatoma gegužės pradžioje Ateitininkų namuose. Kuopos nariams labai patiko pernyktę šventė, kuri buvo kartu su jaunučiais ir popietės gegužinė-sportas Ateitininkų namų sodelyje. Visi esame labai dėkingi Rasai Poskočimienėi, kad paruošė mus šventės pasirodymui. Jai reikėjo daug kantrybės, o mums buvo smagu.

Visi gimnazistai kviečiami įsijungti į mūsų kuopą. Skambinkit Linai Modestaitėi (8222 Newport Ct. South, Willow Springs, tel. 708-839-0422).

Nida Tijnūnėlė

DR. ARVYDAS J. DAILIDIS
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (312) 778-7679
Kab. (312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 West Burlington, (708) 512-0084
Westmont, Ill.
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Tel. (708) 857-4059, 425-0353
4400 W. 95th St., Oak Lawn
2701 W. 68th St., Holy Cross
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2285
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2285

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7676
5788 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuosavos
4657 W. 88 St.
Tel. (312) 735-8888
587 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 382-4467

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS CHICAGOJE

Chicagos studentų ateitininkų pirmas poatostoginis susirinkimas vyks penktadienį, rugsėjo 21 d., 7 val. vak. pas Polikaitius, 7235 S. Sacramento Ave. Visi nariai laukiami. Kviečiami ir norintieji įsijungti draugovės veiklon. Iki pasimatymo susirinkime ateinantį penktadienį!

L. Bilutė
Korespondentė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuvesti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nužiūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Aukštai numami kabinetė)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (312) 434-5840 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 925-2670 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODO LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsiplešusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keen Ave., Justice, IL
Tel. (312) 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0346;
Rez. (312) 778-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4295 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60626
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 544-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kaba lietuviškai)
Tikrina akis, prietaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. vak. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 637-0005
Skambinti galima 24 val.

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (312) 434-1818; Rez. (708) 652-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUCIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6185 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-627-0000
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 586-3100;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Nijolė Sadūnaitė ir Jonas Vaitkus dalinasi išpūdžiais Kennebunkport, Maine, vykusioje ateitininkų stovykloje.

Nuotr. P. Ažuolas

Stovyklų metu Kennebunkporte atostogavo ir JAV prezidentas George Bush. Iš čia jis, netikėtai užklyptas Irako agresijos prieš Kuwaitą, vadovavo Amerikos atkiriui. Čia buvo atskridęs Jordano karalius. Prezidento sodyba yra ant siauro iškyšulio į jūrą. Pajūrio kelias buvo stipriai saugomas, dažnai visai uždarytas. Toje sodyboje buvo sprendžiami pasaulio likiminiai klausimai. Mes gi Tėvų Pranciškonų koplyčioje kiekvieną rytą aukojome šventas Mišias ir meldėmės už pasaulio taiką ir savo tėvynę Lietuvą.

Mišiose prisiminėm savuo-

geriausiu iš dalyvavusių chorų. To choro dainavimą girdėjome vėliau TV juostelėje. Saulė padainavo eilę liaudies dainų, dainaviman įtraukdama ir publiką. Ilgai netruko ir ji tapo dirigente, o klausytojai — choru. Jos dainų pynė buvo pavadinta: „Ten toli mano Lietuva“.

Antradienį dr. A. Juzaitis (Philadelphia) išsamiai supažindino su atominių jėgainių paslaptimi, pavojais, Černobilio tragedija ir didžiausia pasaulyje atominė jėgainė Ignalinoje ir ką joje matė tarptautinė komisija, kuri, vis delto, nepadarė rimtų priekaištų. Daugelis klausytojų iki šiol neturėjo jokio

NAUJI ISIPAREIGOJIMAI

Gyvenimas dabar taip greitai keičiasi, kad nesuspėjame jo vyti. Kas vakar buvo šiandien diena, šiandien jau praeitis, apie kurią reikia galvoti. Net ir lietuviškam gyvenime taip viskas greitai keičiasi, kad daugelis nespėja net galvoti su laiku ir laiko reikalavimais. O atsilikti niekas nenori. Atsiliekame, kai iš mūsų tarpo vis daugiau ir daugiau senųjų veikėjų išsiskiria, kai vyresnieji darosi nepajėgūs atlikti darbus, kuriuos reikėtų atlikti ir kurie laukia naujų rankų ir naujų protų.

Lietuva ir santykiai su ja yra visiškai nauji. Laisvėjanti Tėvynė, pasiskelbė atkurianti nepriklausomybę, prarastą prieš daugiau kaip keturiasdešimt metų. Tas atkūrimas eina didelėmis kančiomis, ginčais ten ir čia, skirtingomis nuomonėmis ir pažiūromis ir pati nepriklausomybė ir tautos laisvė. Išėjimą nori pagelbėti, bet tas darbas nėra nei drausmingas, nei koordinuojamas, nei tvarkingai daromas, kad jis būtų naudingas dar iki šiol okupuotai tautai ir tėvynei.

Skaudžiausiai jaučiamas išėjimo išsiskyrimas vyresnio amžiaus žmonių. Taip pat nesu- prantamas bent šiam krašte ir kituose gyvenantiems lietuviams, kad valdžia ir teisės turintieji nesugeba jomis naudotis. Ten trūksta tikrų politikų, kurie suprastų kaip galimybių išnaudojimą, o ne kaip patvarkymą iš aukščiau.

Per tiek metų daugelis ten taip įpratę, kad tik tvarkymas ir įsakymai turi reikšmės. Daugeli metų čia negali suprasti, kas ten tvarko dar, kai visas valdžios pareigas suima jaunesnieji ir pagal išėjimo supratimą dar nesu- brendę. Laiko išsiskyrimas, dviejų tautos dalių susidarymas, kad išėjimą ir tautos dalį laisvėjantioje, bet dar svetimos kariuomenės tvarkomoje Lietuvoje. O reikia suprasti vieną iš- paretįjimą vietoje, kitų priklausymą tautai iš tolo ir savo pagalba bei prisidėjimu laisvę greičiau įgyvendinti.

Norime ar nenorime turime jausti, kad jau mes patys nesame tie patys, kokie buvome prieš kelerius metus. Šalia mūsų jau yra nauja karta, kuri tvarko gyvenimą. Ji jau yra subrendusi ir suaugusi su nau- jais gyvenimo reikalavimais. Ateina naujas žmogus išėjimoje, atėjo nauji žmonės ir tėvynėje. Jie ieško kelių išsilaisvinti, su- sikalbėti net su priešu.

Lietuva ir ten gyvenantieji bei vadovaujantieji žmonės nėra tie patys, kuriuos paliko vyresnieji, juo labiau kurių nepažįsta jaunesnieji. Vieni ir kiti yra dabar jau suaugę ir net pradėjo senti. Vieni ir kiti jau skirtingai galvoja, bet nė vieni dar neieško kelių susiderinti arba tuos kelius trukdo okupantai.

Kiekvieno išsiskyrimo, kiek- vienos senatvės, nepajėgumo, juoba kiekvienos mirties mes turime gailėtis. Vyresnieji nudirbo tokius darbus išėjimoje savo paliktai tautai, kurių negalėjo dirbti ten likusieji ir okupanto išnaudojami. Kai kurie ir ten dirbo naudingus darbus, bet ne visuomet galėjo laisvai juos dirbti. Dažnai jie turėjo laukti savo kūrybą už dantų ar staliuose, kartais net išvykti prievarta į tolimus Sibi- ro kraštus.

Kas yra gyvenimas? Tai kry- žiaus kelias, bet vedantis į Dan- gų.
P. Brehier

Dabar ir jie tai išdrįsta prisiminti, nors primena dažniausiai tie, kurie tik suži- no apie kitų kančias ar savo artimųjų netektį. Bet jie pagal išėjimą visi dar jauni ir nepa- jėgūs valstybinį, politinį ir vi- suomeninį darbą savaimingai dirbti ir naudingai dirbti laisvės iškandčiai tėvynei.

Išėjimą tuo tarpu vietoj išsiskyrimo ir amžinybės iške- liavusių jau įpareigoja jaunuosius. Jaunieji išpareigoja tėti vyresniųjų darbus tautai ir tėvynei. Tik jie dažnai kriti- kuojami dėl savo naujų metodų, dėl naujo gyvenimo supratimo ir dėl naujo ryšio su laisvėjantia tėvyne.

Bet jie jau nėra tokie jauni, kad negalėtų ir neturėtų išpa- reigoti. Juk ir tie, kurie šian- dien yra išsiskyre arba nepa- jėgūs visuomeninių darbų dirbti išėjimoje, pradėjo dirbti dar jaunesni, dar mažiau subrendę, — jie jautė išsivežtą iš tėvynės pareigą dirbti okupuotam kraštui.

Kai būnai viršūnėse išėjimoje, juo labiau tėvynėje pasirodo visiškai jauni, turime tik džiaugtis, kad jie, nepaisydami savo amžiaus ir ateities galimybės, išpareigoja tautai, savo tautiečiams ir lais- vėjantiam kraštui. Dabartyje jau sudaro visuomeninių ir politinių reikalų komisijas jauni žmonės, kurie jaučiasi gali dirbti.

Turime tik džiaugtis, turime juos tik remti ir jiems patarti geriau dirbti ir daugiau uolumo rodyti. Turime jau sukurti su vienu dalyku, kad vyresnieji išsinegižtama, kad vyres- nieji darbininkai, talentai ir kūrėjai turi palikti įpėdinius savo pačių iniciatyva. Poetai, rašytojai gimsta, oratoriai pasi- doro. Pasidaro politikai, visuo- menininkai, išėjimoje ir savame krašte žmonių jungėjai ar partijų vadovai.

Negalima nei užsigauti, nei pavydėti, kad visuomenės ar politinės pareigas perima jaunesnieji. Jie jau nėra tokie jauni, kaip buvo dabar dar dir- bantieji, juo labiau nėra tokie jauni, kaip buvo gerai dirbusieji ir dabar jau amžinybės iškelia- vusieji. Išėjimą dažnai labai skaudžiai klysta, manydama, kad jaunesnieji ir pasilikę jauni. To nėra arba mažai tėra tėvynėje, nes vyresnieji, kančių ir tremties išvarginti, dabar tik patarimais tegali pagelbėti jaunesniesiems visuome- nininkams ar politikams.

Laiko kaita yra šiuo metu tokia didelė, kad mes negalime jos skaičiuoti nei žmogaus amžiumi, nei prabėgančiais me- tais, o tik atliktais ar neat- liktais darbais, išpareigojimais ar rankos numojimu ir tėvynės reikalus.

Kai jaunesnieji jungiasi į visuomeninius darbus, išėjimą tegali tik didžiulis, kad ji, nors nepalankiose sąlygose, išsi- augino iš savo tarpo pakankamai idealistų, pakankamai pasiaukojančių, pakankamai galvojančių apie tėvų ir senelių kraštą, prisimenančių savo arti- mųjų, nors nepažįstamų, gim- nių kančias, mirtis ir nelauki- amžinybės pasitraukimą. Turime apgailėti baigiančią išnykti išėjimą, bet kartu džiaugtis joje atsirandančiais darbų tautai tęsėjais ir palaiky- tojais.

Pr. Gr.

Išmintingas žmogus turi ilgą ausis ir trumpą liežuvį.
Vokiečių priežodis

VAISTAI LIETUVAI

Pasikalbėjimas su Vokietijos Lietuvių kultūros instituto vedėju Vincu Bartusevičium

M. ŠMITIENĖ

Lietuvoje prasidėjus blokada, išėjimo lietuvių suskubo į pagalbą: vienas buvo renkamas aukos, kitur vaistai ir t.t. Neat- siliko ir Vokietijos lietuvių, Lietuvos atstatymui aukas rinko Vokietijos LB valdyba, o vaistų vąj apsiėmė organizuo- ti Lietuvos kultūros institutas, vadovaujamas Vincu Bartusevi- čiaus.

Paskelbus vąj kasdien pra- dėjo plaukti dėžės vaistų į Va- sario 16 gimnaziją. Vaistus reikėjo patikrinti, perpačiuoti i didesnes dėžes ir atitinkamai paruošti išsiuntimui. Darbų buvo daug. Todėl ir ištisą pavasarį bei vasarą Vasario 16 gimnazijoje, kur yra ir Lietuvių kultūros institutas, galėjai sutikti Oną ir Vincą Bartuse- vičius berūšiuojant vaistus ir juos kraunant į dėžes. Antras vaistų transportas buvo paruoštas liepos 30 d. Kai V. Bartu- sevičius pakrovė paskutinę dėžę i sunkvežimį, paprasčiau ji papasakoti daugiau apie šį vaistų vąj.

— Kas Vokietijoje organi- zuoja ir rūpina vaistų rink- liava Lietuvai?

— Telkti vaistus Lietuvai bei derinti visas su šiuo darbu su- rištas pastangas Vakarų Vokie- tijoje apsiėmė Lietuvių kultūros institutas. Tai įvyko gana atsi- tiktinai. Kaip Vėlykų metu teko viešėti Lietuvoje, ten jautėsi blokados pavojus. Todėl i klausimą, kuo galima Lietuvai šiuo metu padėti, pirmininkas V. Landsbergis atsakė — vais-

tais. Sveikatos apsaugos minis- teriui išrašius įgaliojimus, ketvirtadienį po Vėlykų išsi- ruošėme namo. Traukinyje sužinojome, jog blokada tapo realybe. Grįžė namo ir pra- dėjome vąj.

— Kaip ligiui vyko vaistų rinkimas?

— Pirmiausiai sudarėme patariamąją gydytojų komisiją iš med. daktarių Reginos Odienės, Danos bei Iros Gott- schalk ir Lidos Herrmann. Techniškai darbu sutiko vado- vauti Ona Bartusevičienė. Sutarti ir vykdyti tokie vaistų telkimo darbai: kreiptasi i Vokietijos Raudonąjį Kryžių i labdaros organizacijų. Daug kas aukojo ir pinigais. Už juos vėliau bus perkami reikalingi vaistai. Paminėtina, kad Vilniaus kvartetas dviejų savo koncertų pelną skyrė vaistams Lietuvai.

— Kas užmoka už vaistų pervedimą?

— Iš Vokietijos mūsų vaistai i Lietuvą buvo gabenami susi- tarus su Tarptautine or- ganizacija žmogaus teisėms gin- ti. Todėl iki šiol mums nereikėjo nieko išleisti transportui.

— Kas pasitinka sunkveži- mus ir perima vaistus Lietuvai?

— Pirmoji vaistų siunta (du sunkvežimiai iš Vokietijos ir Prancūzijos) i Lietuvą buvo pa- siųsti veikiant blokada. Nors palydovai ir buvo gavę Varšu- vės vizes, per sieną (Lazdijuose) jų nepraleido. Vaistus teko per- krauti i lietuviškus sunkveži- mus, kad jie visi pasiektų Vilnių. Sunkvežimius pasitiko ir perėmė vaistus pats Sveika- tos apsaugos ministeris J. Ole- kas. Antroji vaistų siunta per Breslį tiesiogiai pasiekė Vilnių.

Lietuvoje vaistus skirsto komi- sija, kuri susideda iš Sveikatos apsaugos ministerijos, Raudono- jo Kryžiaus, Caritas ir gydytojų bei vaistininkų drau- gių atstovų.

— Ar yra kokių atgarsių iš Lietuvos?

— Esame gavę padėką iš paties Sveikatos apsaugos minis- terio ir iš keleto ligoninių gydytojų. Tad, atrodo, vaistai pasiekia tuos, kuriems jie yra skirti.

Ona ir Vincas Bartusevičiai (trečias iš kairės) su pagalbininkais sukrėvė vaistų Lietuvai Vasario 16 gimnazijoje.

Uotir. M. Šmitienė

DUOBĖ

Romanas

ANDRIUS NORIMAS

50

— Kai kurie istorikai tvirtina, jog senovės Lietuvos žmonių pagalba motinai paremta matriarchatu. Eš, arabų pirkliai pasakodavę, jog Lietuvoje kraštą valdžiusios moterys, nes nuo neatmenamų laikų ten gyvenusios Pabaltijo gentys, kurių vadais buvusios karalienės moterys. Panašiai, kaip kokios padavimų amazonės, gyvenusios kažkur prie Juodosios Jūros. Vėliau Lietu- von iš rytų atsikėlusios giminės ar gentys turėjusios patriarchalinę valdymosi sistemą. Todėl, susijungus su vietinėmis gentimis, toliau buvo jau vyrų valdomos.

— Visur, visais laikais motina buvo laikoma didele pagarboje, kaip gyvybės nešėja, gimdytoja, kentianti, besirūpinanti vaikais globėja. Žodžiu, mylin- ti būtybė. Senovės lietuvių religija taip pat turėjo gyvybės, derliaus, vaisingumo deivę Žemyną. Ji buvo siejama svarbiausia su motinyste, kaip su gyvybės pradininke. Vėliau motinystė buvo vis labiau gerbiama, įteisinama jau ir valdžios įstatymų. Jau šėiolik- tojo amžiaus pradžioje Lietuvos Statutas nustatė, jog vaikai privalo senatvėje globoti savo tėvus. Ypatinai didelės baudmės buvo numatytos mergaičių suvedžio- tojams. Kaltininkas galėdavo išvengti vadinamosios „kaklo“ baudmės, tai yra mirties, tikiai savo geru noru veddamas nuskriaustąją...

Nijolė junta tarytum klebonas kalba apie ją, net išrausta, net atsargiai apsižvalgo, ar choro dalyviai jos nestebi... Sykiu išsigasta dėl Vyto likimo. Juk jis būtų nuteistas mirti! Dar gerai, kad negyvena atais laikais...

— Tuo būdu, — tęsia pamokslą klebonas, — krikš-

čioniškasis Ketvirtasis Dievo Įsakymas savaime buvo vis labiau gerbiamas, iškeliamas ir vykdomas. Nes Kristus, kaip iš Evangelijos paskaityta, yra pasakęs: „Kas keiktų tėvą ar motiną, mirtie nemurštie“. Taigi, Dievo Sūnus mums yra nustatęs, kaip mes privalome gerbti motiną ar tėvą. Ka jau bekalbėti apie kitokias, didesnes skriaudas, jeigu jau vien už tėvų keikimą vaikas yra vertas mirties!

Bažnyčioje įsiviešpatavo visiška tylą. Klebono pamokslus žmonės labai mėgo, nes visada jie būdavo kupini gilių minčių, pamokymų ir išvadų. Visi žinojo, jį praėjus aukštuosius teologijos mokslus ir turint mokslinei laipsnį.

— O ką mes matome šiais laikais? Vaikai ne tik nemylti savo tėvų, bet labai dažnai negerbia jų, neklauso, nepaiso jų perspėjimų, liepimų ar prašymų. Tokie negeriai vaikai ne tik nepadaeda tėvams, bet dar sunkina jų gyvenimą, susidedami su pramuštgalviais draugais, ištvirkėliais. Atleiki ne tik negerus, ne- tinkamus veiksmus, bet ir pranta net i nusikaltimus.

Nijolė mąsto: ne jau klebonas savo pamokslui turin- ima iš jos gyvenimo kančių ir iš jos klaidos?

— Kasgi dėl tokio neklusimo kaltas? Ar tėvai? Ar patys vaikai? I tai sunku tiksliai atsakyti, bet pasulyje nerasiau nė vienos motinos, nė vieno tėvo, kurie linkėtų ar trokštų savo vaikams blogio ar pražū- ties! Kodėl tada, nepaisydami savo tėvų, vaikai la- bai dažnai nuklysta nuo dėmės, o vėliau ir sunkių nusikaltimų šunkeliais?

— Šiame krašte ypač labai madingas populia- rumas, bendroji nuomonė. Toji nuomonė ypač svarbi jaunimui. Bet žiūrėkime, kas iš to išsivysto! Patiems mokiniams duota laisvė pasirinkti einamus dalykus. Jokio supratimo apie ateitį, auklėjimą ar morale ne- turintieji jauni vaikai ar mergaitės patys pasirenka nelankyti religijos pamokų! Tėvams nežinant, o dažnai sumeluojant, jie atsisako iš viso nuo krikščioniškos tiesos pažinimo! Jie išsibraukia iš tos tikybos, kuria

TURTAS NAUDOJAMAS LABDARAI

Turtuolio laukuose matyti gražus derlius. Dar nėra pjūties metas, bet jam jau rūpestis: kur padės nupjautus javus. Reikia skubiai statyti naujus klijimus, naujus sandėlius ir taip bus vietos javams ir visoms gė- rybėms. Bet tai dar ne viskas. Apimtas godumo svarsto, ką jis toliau darys: valgys, gers, išsė- sis, linksmai pokyliaus. Toks bus jo pasitenkinimas, jo poilsis, atsipalaidavimas nuo visokių rūpesčių. Tai tokia išvada iš turimų turtų. Apie nieką kitą negalvoja, tik apie save, savo kūno malonumus: ilstetis, valgyti, gerti, linksmai pokyliauti.

Bet tokiame gyvenimo stiliui, pasipriešina Dievas, pava- dindamas aną turtuolį kvailiu, nes labai greitai (tą pačią naktį) pareikalaujama jo gyvybės, tai yra, ateina mirtis. O visa, ką su- sikrovė savo malonumui, kam teks? Jis godus, vien savimi besirūpinas, tad nepagalvoja, kam turėtų tekti jo turtai mir- ties atveju. Mirtis jį užklumpa staiga, netikėtai.

Šitą gyvenimo nepastovumą, rytojaus nežinojimą gražiai yra pavaizdaves pagonių filosofas Seneka: „O kaip neprotinga savo amžių tvarkyti, nesant tikram nė dėl rytojaus! Pirkis, statysiu, reikalaušiu, garbės įsi- gysiu, o paskui sulaukęs senat- vės pailsėsiu... Tiekė manimi: visa net ir laimingiesiems nėra tikra. Niekas negali dėl savo ateities būti tikras. Tai, ką šiandien turi, greitai iš rankų išslįsta. Net ir valanda, kuria gyvename, yra ne mūsų. Laikas skrenda pagal savo dėsnius, tačiau jis mums lieka nežinomas“.

Ne mažiau tragiški, tačiau daugiau dvasiški yra šv. Jokū- bo apaštalo pamokantys žodžiai: „Štai jūs kalbate: „Šiandien ar- ba rytoj mes keliausime i tą ir tą miestą, tenai prabūsime me- tus, versimės prekyba ir pa- sipelnysime; — juk jūs nežinote, kas jūsų rytoj laukia ir kas gi jūsų gyvybė? Esate gar- sas, kuris trumpai pasirodo ir paskui išnyksta. Verčiau saky- tumėte: „Jei Viešpats panorės, gyvensime ir darysime šį bei tą“ (Jk. 4, 13-15). Tačiau palygini- mo turtuolis negalvoja nė apie jo turtų būsimą paveldėtoją, nė

apie rytojaus dieną. Jis nori il- gus metus ilstetis, valgyti, ger- ti, pokyliauti, o tuo tarpu ateina staigi mirtis. Ir kam teks visą ką susikrovė?

Taip bus ir tam, kas krauna turtus sau, bet nesirūpina būti turtingas pas Dievą. Blogis yra ne dėl to, kad žmogus turtus dauginą, krovė, bet kad jis tai dare tik sau. Krauti turtus sau reiškia užmiršti Dievą, visų gė- rybių davėją, žmogaus tikslą. Krauti turtus sau reiškia jais naudotis užmiršus išmaldas, vargšų sušelpimą, kas sudaro turtus amžinajam gyvenimui.

Gražiai šią tiesą aiškina šv. Ambraziejus: „Pasilieka pasau- lyje visa, kas buvo pasaulio, ir netenkame viso, kas tenka paveldėtojams. Visa tai buvo ne mūsų ir nieko su savimi negalime pasiimti. Vien tik dorybės yra mirusiųjų palydovės, mus seka vien tik gailėstingumas, kuris buvo vadas i amžinąjį gyvenimą, ku- ris buvo įsigytas žemiškais pini- gais, už kuriuos įsigyjama amžinieji dalykai, kaip moko mus Viešpats, sakydamas: „Darykitės bičiulių su ne- švaraus pinigų pagalba, kad, galui atėjus, jie primtų jus i amžinąsias padangtes“ (Lk. 16, 9). Geras tad ir naudingas įsaky- mas, nes jis ir godžiuosius gali paskatinti, kad jie rūpintųsi nykstančiuosius daiktus pakeis- ti amžiniais, žemiškuosius dieviškaisiais“.

Panašiai įsako ir apaštalas šv. Paulius laiške Timotejui: „Šio pasaulio turtuoliams įsakyk, kad nesididžiuotų ir nesudėtų vilčių i nepatikimus turtus, bet viltųsi Dievu, kuris apšvie- kio visko mums teikia mūsų džiaugsmui. Tegu jie daro gera, lobsta geraiis darbais, esti dosnūs dalijasi su kitais. Tuo būdu jie pasidės gerus pamatus ateičiai, kad pasiektų tikrąjį gyvenimą“ (I Tim. 6, 17-19). Iš Kristaus palyginimo apie turtų krovimą, galima padaryti išva- dą, kad Kristus nepasmerkė turtų arba jų siekimo, daugi- nimo, o tik jų savanaudišką naudojimą, kai tuo tarpu turiai panaudoti geriems, gailėstin- giems darbams gali būti naudingi būsimajam amži- najam gyvenimui.

J. V.

buvo krikštyti, pasirenką kitokius, jau modernių laikų dievukus ir status. Tų stabų daug ir visokių... Paminėsiu tik ilgalaukius dainininkus. Paaugliams jie yra dievukai! Savo dainose jie skelbia piktas idėjas, dažnai priešingas religijai ir nuodėmingas mintis, idėjas, o neretai žalingus įpročius ir patarimus, ve- dančius i nepataisomas ydas!

— Taigi, tuo pačiu paniekinami tėvai! Jų ne- beklusoma! Atmetama religija, sutrypiamas maldingumas, tikėjimas, atsisakoma krikščionybės! Jaunimas krinta i baisias, mirtinas nuodėmes vien dėl to, kad nebevykdo Ketvirtąjo Dievo Įsaimo: „Gerbk savo tėvą ir motiną“.

Nijolė skausmingai mąsto apie Vyta, apie jo įprotį rūkyti „žolę“ ir vartoti narkotikus, apie jo blogus draugus, o viso to pasekmėje padarytą jai moralinę ir fizinę skriaudą. Jos akys pritvinksta ašarų, tačiau dar girdi aidint tylioje bažnyčioje klebono balsą.

— Vyriausias šio krašto Teismas nutarė, kad reli- gija netinka demokratijai... Jeigu šitai toliau tęsis pasaulyje, tai mes sulauksime naujo pagonybės laiko- tarpio... Krikščionys vėl turės slapstytis katakombė- se, kaip jie slapstėsi Romos imperijos laikais, kaip jau dabar slaptai garbina Dievą sovietų imperijoje! Melskimės, idant Dievas apšviestų viso pasaulio jaunimo ir prie valdžios vairo sėdinčiųjų protus, ilie- damas i jų širdis meilės savo tėvams! Meilės juos pa- gimdžiusiai motinai! Meilės jais besirūpinantiems, juos išlaikantiems tėvams. Nes, jeigu vaikas tikrai, nuošir- džiai myli tėvus, tai jis niekad jiems nesuteikia skausmo ar rūpesčio. Taigi, tuo pačiu niekad nesusidės Ketvirtajam Dievo Įsakymui. Kas šventai saugos Ketvirtąjį Dievo Įsakymą, tas labai retai nusidės visiems kitiems Dievo ar Bažnyčios Įsakymams. Todėl prašykime Viešpaties proto ir valios mums nenusidėti šiai vieni iš pagrindinių Kristaus duotų sąlygų laimėti amžinąją dangaus karalystę... Amen.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

LB DARBU APŽVALGA
TĖSIANT

1989 IX. 16 Horizontuose Audronė Pakšienė, baigdama jos vadovaujamos LB Washingtono apylinkės valdybos veiklos apžvalgą (į valdybą dar įeina Pranas Baltakis, dr. Juozas Laukaitis, Tadas Mickus, Vėjūnė Svotelė ir dr. Vitolis Vengris), pastebėjo, kad prieš valdybos akis dabar didžiausias rūpestis yra sutikti iš Lietuvos į Dulles aerouostą prie Washingtono atskrendančius mokslininkus ir juos nugalbinti į Chicago bei Lemontą, kur pernai lapkričio 22-26 d. vyko Mokslo ir kūrybos simpoziumas. Dabar pirmininkė A. Pakšienė galėjo pateikti ir smulkia statistiką. Pernai nuo lapkričio 2 d. iki gruodžio 12 d. per Washingtoną pravažiavo 35 Lietuvos mokslininkai. Reikėjo juos pasitikti, kai kuriuos laikinai apgyvendinti, kitus perleisti jų laukusiems lietuviams iš kitų miestų. Tuo tarpu savo pastogėse Lietuvos mokslininkus priglaudė ar padėjo juos į Chicago nuvežti šios sostinės ir jos apylinkėse gyvenantieji tautiečiai: Angelė Bailey, Asta Banionytė, Aldona Aistienė, Antanas Dundzila, Danutė Harmon, Kazys Almenas, Vitolis Vengris, Juozas Laukaitis, Saulius Sužiedelis, Danelė Biliauskaitė-Vidutienė ir Pranas Baltakis.

1989 m. gruodžio 14 d. Lietuvos atstovo Washingtono Stasio Lozoraičio parašyta, LB Washingtono apylinkės valdyba padėjo pasiuntinybėje suruošti Lietuvos diplomatus šefo dr. Stasio Bačkio ir jo žmonos išleistuves. Šia proga koncertą pasiuntinybės rūmuose atliko viešnios iš Lietuvos — sol. Regina Maciūtė ir pianistė Gražina Lacišbergienė. O gruodžio 18 d. LB valdybos atstovai, kartu su kitais lietuvišiais, Bačkus palydėjo į Dulles aerouostą kelienei į Paryžių.

Sunkiai susirgus sostinės lietuvių kapelionui kun. dr. T. Žiuraitiui, gruodžio 19 d. iš Lietuvos atskrido jo sesuo dr. Genė Jakubavičienė. Ją vienuolynė gyventi priėmė dominikonai, tačiau nuolatini ryšiai su ja palaikė, kur reikia nuveždavo ir vertėjos pareigas ejo A. Pakšienė.

ATKURSIME LAISVĄ
LIETUVĄ

1990 m. pradžioje Lietuva kreipėsi į pasaulį šūkiu: „Esame laisvi žmonės, atkursime laisvą Lietuvą!“ Solidarizuojant su Lietuva, LB iniciatyva sausio 11 d. buvo surengta demonstracija prie Sovietų Sąjungos ambasados gerai pažįstamoje 16-jų gatvėje Washingtone. Vasario 11 d. Washingtono lietuviai gausiai susirinko į Dominikonų parapijos salę įvykusią popietę su svečiais iš Lietuvos, nekartą bado streiką skelbusiu Petru Cidziku. Šį idomų žmogų pristatė žinomas Amerikos lietuvių veikėjas Juozas Laučka. Idomiai apie tautos atbudimą ir savo badavimo dienas papasakojo ir pats P. Cidzikas.

Vasario 25 d. LB Washingtono apylinkės valdyba suruošė tradicinį Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą. Šv. Mato katedroje buvo atliktos Mišios už Lietuvą, kurias baigiant ir šiemet katedros choras sugiedojo Lietuvos himną. Akademija įvyko vienoje iš Marylando universiteto salų. Pagrindinė kalbą pasakė Lietuvos atstovas Washingtono ir prie Šv. Sosto St. Lozoraitis, meninę dalį atliko iš Philadelphijos atvykęs Julijus Dantienė

vadovaujamas meno būrelis.

Vasario 26 — kovo 5 d. čia viešėjo iš Vilniaus atvykę šie Lietuvos vidurinių mokyklų direktoriai: Aurimas Juozaitis, Pranciškus Tupikas, Vladas Vitkus ir Viktoras Blinovas. Jie lankėsi 42,000 narių turinčios Nacionalinės vidurinių mokyklų direktorių asociacijos pakviesti. Į Washingtoną jie atvyko iš San Diego miesto, Californijoje, kur dalyvavo ten įvykusioje direktorių konvencijoje. Po įvairias įstaigas Washingtono juos vežiojo A. Pakšienė, A. Banionytė ir kiti.

Vasario 27 d. apie penkiolika LB atstovų Dulles aerouoste pasitiko JAV Atstovų rūmų narius Durbina, Cox'ą, Sarpalių ir Miller'į, kurie buvo sulaukę keliaujančių lietuvių ir tik vėliau į ją įleisti. Lietuvių Informacijos centras paprašė, kad LB Washingtono apylinkės valdyba suruošų priėmimą viešniai iš Lietuvos — buvusiai Gulago kalinei, Lietuvos disidentei Nijolei Sadūnaitėi. Jos priėmimas buvo suruoštas kovo 14 d., vakare Lietuvos pasiuntinybės rūmuose, dalyvaujant daugeliui Washingtono ir jo apylinkėse gyvenančių lietuvių.

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ATSTATYMO AKTĄ
PASKELBUS

Kovo 11 d. Lietuvos Aukščiausioji taryba vienbalsiai paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą. Sužinoję džiaugsmingą žinią, į Lietuvos pasiuntinybę Washingtono spontaniškai susirinko būrys lietuvių ir ta proga su Lietuvos atstovu St. Lozoraičiu pakėlė šampano stiklus. Tuo metu LB Washingtono apylinkės valdyba posėdžiavo. Pertraukusi posėdį, turėjo progos pasidžiaugti pakūtinėmis žiniomis iš Lietuvos ir kartu pasidalinti išpužiais.

Tačiau, kai kovo 17-18 d. čia rekolekcinis vedė prieš porą metų iš Lietuvos atvykęs kun. R. Repšys, iš Lietuvos jau atėjo liūdno žinios, kad Maskva pasirošiusi su nepriklausomybę paskelbusia Lietuva jėga susidoroti. Į tai skubiai reaguavo Lietuvių Bendruomenė bei kitos organizacijos ir nutarė prie prezidento Lincolno paminklo kovo 24 d. surengti demonstracijas. Po to dar vyko demonstracijos kovo 27 d. ir balandžio 4 d. Šios demonstracijos, į kurias nemažai dėmesio atkreipė vietinė bei viso krašto televizija ir amerikiečių spauda, jau buvo „Drauge“ aprašytos.

Kovo 30 d. Washingtono lietuvių katalikų misijos pirm. Joe Simanis ir LB Washingtono apylinkės valdybos pirmininkė A. Pakšienė lankėsi Norvegijos ambasadoje, kur juos priėmė ambasadoriaus padėjėjas Kjeld

SUSIBŪRIMAS GAMTOJE

Kauno valstybinės operos nepriklausomoje Lietuvoje solistės Alodijos Dičiūtės-Trečiokienės sodyboje, Santa Monicoje, rugpjūčio 26 d. iš Los Angeles ir aplinkinių susirinko arti 200 viešnių-svečių gražioje aplinkoje praleisti laiką, pabendrauti ir pasinformuoti.

Gegužinę suorganizavo LB Santa Monicos-Vakarų Los Angeles apylinkės valdyba. Valdybos pirmininkas pasveikino dalyvius ir pastebėjo, kad lietuviai Amerikoje išsilaikė, kaip stiprus tautininkas pavergtai tautos daliai Lietuvoje atsilaukanti okupanto užmačioms nutautinti ir sukomunizinti Lietuvos žmones todėl, kad kūrybingoji inteligentija, ir apamai šviesuomenė kartu mynė tremties kelią, dalijosi jos rūpestiais, vargais ir džiaugsmais. Ir į šią gegužinę be ypatingų kvietimų atvyko rašytojų, intelektualų, visuomenininkų.

Išskirtinai padėkoto solistei Alodijai Dičiūtei-Trečiokienei, kurios žiedais pasipuošusioje sodyboje Lietuvių Bendruomenės gegužinės vykdė pirmą kartą. Rašytoja Alė Rūta perskaitė specialiai parašytą padėkos adresą, o valdybos

Vibe ir buvo pasikalbėta Lietuvos reikalais.

Balandžio 18 d. iš Dominikonų bažnyčios buvo palaidotas Velykų dieną miręs sostinės lietuvių, taip pat vienas ir Pentagono kapelionų, Lietuvių Skaučių seserijos dvasios vadas, buv. LB Washingtono apylinkės valdybos narys kun. dr. T. Žiuraitis. Laidotuvių išvakarėse su juo atsisveikino daug sostinės bei aplinkinių lietuvių su Lietuvos atstovu St. Lozoraičiu priekyje. Per laidotuvių Mišias prie karsto prieš tris savaites į Lietuvą sugrįžusios sesers atsisveikinimo laišką perskaitė A. Pakšienė, nes iš anksto parašytas laiškas jai buvo patikėtas.

Gegužės 2 d. įkilmingai pasitiktą iš Kanados atskridusi Lietuvos ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė. Jai kalbant Nacionaliniam spaudos klube, dalyvavo ir nemažai lietuvių, o jaunimo surengtame seminare Washingtono jos kalbos klausėsi daug jaunimo ir būrys vyresniųjų. Gegužės 7 d. Lietuvos premjerė į Dulles aerouostą palydėjo apie dešimt LB valdybos narių ir kitų organizacijų atstovų.

Po šių įvykių prieš akis iškilo naujas, daug pastangų pareikalavęs uždavinys: Gorbaciovo atvykimas į Washingtoną, jo susitikimas su prezidentu Bushu ir ta proga ruošiamos didžiulės lietuvių demonstracijos su Mišiomis Amerikos katalikų tautinėje Nekalto Prasidėjimo Bažnyčioje, giedant „Čiurlionio“ ansamblui.

pirmininkas įteikė dovanėlę. Viešai padėkota ir Julijai bei Emiliui Sinkiams, kurie jau kelintą kartą Bendruomenės renginiams skolina stalus ir kėdes. Ekonomiška aukštai iškilę Sinkiai skiria gausias aukas laisvinimo veiklai. Neseniai Tautos Fondui paaugojo 50,000 dolerių, o prieš kiek laiko didesne suma parėmė Baltų Laisvės lygą.

Angelė Nelsienė, 10 milijonų

Gegužinėje Santa Monicoje žiedai, vaisiai ir besišypsą veidai. Viduryje sodybos šeimininkė Alodija Dičiūtė-Trečiokienė, dešinėje — dr. Arvydas Jakeliūnas.

humanitarinės pagalbos Lietuvai Amerikos kongrese pradininkė ir proceso judintoja, padėkojo visiems šios akcijos rėmėjams ir kvietė, šiuo, labai kritišku lietuvių tautai metu, paremti Baltų Laisvės lygos projektą „Operation Independence“. Svečias iš Lietuvos dr. Arvydas Jakeliūnas charakterizavo Lietuvos vyriausybės narius ir apibūdino bendrą Lietuvos politinę būklę, o vėliau dalyvius palinksmo akordeono muzika Dailininkė iš Lietuvos Virginija Barauskienė gegužinėje turėjo daininę savo kūrybinį parodą.

Nesivaikydami peleno, gegužinės organizatoriai visus vaikučius veltui vaišino ledais ir gerimais.

Visi valdybos nariai darniai dirbo, kad gegužinė pasisektų. Valdabai ruošos darbuose daug padėjo Bertinelli, Šilkaitienė, Kojelienė ir neseniai iš Lietuvos atvykusios — Danutė, Jūratė ir Rasa.

I gegužinę svečių atvyko veik dvigubai daugiau, negu tikėtasi, todėl pasitaikė tam tikrų uždelsimų. Šis susibūrimas gamtoje buvo daugiau negu paprasta gegužinė. Pasitaikiusius trūkumus žadama ateinančiais metais neapkaroti.

Koresp.

ARTEJA LIETUVIŲ
DIENOS

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba ir Lietuvių Dienų rengėjai kviečia visus atsilankyti rugėjo 22 ir 23 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose į ruošiamą metinę — jau ketvirtąją šventę — Lietuvių dienas.

Šventės programoje dalyvaus Bostono lietuvių etnografinis ansamblis, Dariaus Polikajio vadovaujama muzikos grupė iš Chicago, „Vakarų vaikai“ iš San Francisco, Los Angeles „Spindulys“ ir įvairios vietinės muzikos grupės. Atvyksta ir Algimanto Kezio bei Karolio Avizieniaus meno galerija, kurios parodos atidarymas bus penktadienį, rugėjo 21 d., 7:30 val. vak.

Šventės atidarymas — rugėjo 22 d., 12 val. vidudienyje. Daly-

1990 M. KELIONĖS

NIUJORKAS—RYGA

Ten ir atgal \$795 (tik už kelionę lėktuvu)

*Skrydžiai tiesiai į Rygą iš JFK per Helsinkį

Oro linija — FINNAIR

*Skrydžiai kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį

*Specialios kainos nuo spalio 1, 1990 iki kovo 31, 1991

*\$16 „U.S. taxes“ nepriskaičiuota.

KELEIVIAMS SU IŠKVIETIMAI

BALTIC TOURS siūlo specialias lėktuvo kainas keleiviams vykstantiems su asmeniškais iškvietais. Kvietėjas jus pasitiks Rygoje. Jei reikės, parūpinsim transportaciją.

LANKANTIS LIETUVOJE

Už žemas kainas galite apsigyventi Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos viešbučiuose vienai arba dviem savaitėm.

HELSINKIS

Grįžtant, oro linijų kelias reikalauja praleisti vieną naktį Helsinkyje. Susisiekimas, pusryčiai, apgyvendinimas — keturių žvaigždžių Vaakuna viešbutyje; \$75 asmeniui dviese viename kambaryje. Atskiras kambarys \$109.

KELIONĖS SU PALYDOVAIS

LIETUVA IR SUOMIJA

13 dienų kelionė, 9 dienos Lietuvoje, 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje

Oro linija — FINNAIR

Kelionė # 106

\$1,699.00 iš Bostono ir Niujorko

Lapkričio 7-19

\$1,899.00 iš Čikagos

Vienam asm. kamb. + \$169.00

KALĖDOS IR N. METAI LIETUVOJE

15 dienų kelionė, 11 dienų Lietuvoje, 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Oro linija — FINNAIR

Kelionė # 1225

\$1,799.00 iš Bostono ir Niujorko

Gruodžio 22-5 sausio 5, 1991

\$1,999.00 iš Čikagos

Vienam asm. kamb. + \$219.00

N. METAI LIETUVOJE

15 dienų kelionė, 11 dienų Lietuvoje, 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Oro linija — FINNAIR

Kelionė # 1280

\$1,799.00 iš Bostono ir Niujorko

Gruodžio 29-sausio 12, 1991

\$1,999.00 iš Čikagos

Vienam asm. kamb. + \$219.00

Smulkesnės informacijos ir lankstinukams kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • NEWTON, MA 02164. Tel. 617/965-8080 • Fax 617/332-7781

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenį įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073

Woodhaven, N.Y. 11421

LIETUVA LAUKIA JŪSŲ!

SIŪLOME PIRMAŠIAS TIESIOGINES KELIONES Į VILNIŲ!
TORONTO—KOPENHAGA—VILNIUS—KOPENHAGA—TORONTO

Išskridimo datos:

Birželio 25

Liepos 18

Rugpjūčio 13

Grįžimo datos:

Liepos 19

Rugpjūčio 13

Rugpjūčio 29

Bilieto kaina \$1299.00 Kan.

(Skridimus kitomis datomis užsakome per Frankfurtą, Helsinkį arba kitus miestus, pagal galiojančias taisykles.) Aptarnaujame lietuvių iš įvairių vietovių. Užsakymus priimame ir laiškais, ir telefonu. SVARBU UŽSAKYTI VIETAS DABAR!

Atliekamos paslaugos:

- * Užsakomi ir išrašomi lėktuvų bei traukinių bilietai.
- * Užsakomi viešbutiai, automobilių nuomavimui, pramoginės kelionės.
- * Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams.
- * Parūpinamos vizos, sutvarkomi iškvietai, palikimai bei kiti dokumentai.
- * Nupirkamos dovanos giminėms Lietuvoje, pvežami vaistai ir pinigai.

Rugėjo mėnesį priimame užsakymus tiesioginiams skridimams į Lietuvą 1991 m. Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje Toronte: Tel.: (416)769-2500, Telex 06-967812, Fax (416)763-6279 2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada.

Pranešame, kad Vilniuje įsteigtas „Audra Travel Corporation“ skyrius, kuriame dirba 5 darbuotojai. Įstaigos adresas: Vilnius, Tumo-Vaižganto 9/1. Įstaiga bus atidaryta lankytojams po remonto šių metų vasarą.

75 metus aptarnauja lietuvių

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK

2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

BRIGHTON PARK

4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

Red. Rita Likanderytė, 6556 S. Talman, Chicago, IL 60629. Tel. 312-737-9057.

„GRANDIS“ IŠKVIETĖ „ŠVIESA“

Spalio mėnesį į Chicago atvažiuoja Vilniaus Pedagoginio Instituto Ansamblys „Šviesa“. Ansamblių iškvieta ir ji globoja „Grandies“ tautinių šokių grupė Chicagoje. Pasinaudojama šia proga, šio skyriaus redaktorė pravedė pasikalbėjimą su „Grandies“ energinga vadove ir mokytoja Irena Smieliauskienė.

AKP: Papasakokite apie šį ansamblį – kada jis įsikūrė? Kokia jo sudėtis? Kur jis yra kitur koncertavęs?

Irena Smieliauskienė: „Šviesos“ ansamblis jau egzistuoja beveik 40 metų. Jis įsikūrė 1954 metais. Visi jo nariai – Vilniaus Pedagoginio Instituto studentai. Jų amžiaus vidurkis yra apie 25 metai. Kai kurie studentai baigė mokslus išsine, kiti pasilieka. Ansamblis bendrai yra gerai susisiekęs, nes daugumas studentų šoka ansamblyje po keletą metų. Pačiame ansamblyje yra tik viena vedusi pora, o visi kiti nevedę. Ansamblys yra apkeliaavęs visą Europą ir koncertavo Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Anglijoje ir kitur. „Šviesos“ ansamblis yra apdovanotas įvairiomis premijomis, pažymėjimais ir laimėjimais. Jų programa įvairi, plati ir įdomi.

AKP: Kaip Jūs su jais susipažinote ir pradėjote bendradarbiauti?

IS: Susidraugavome prieš keletą metų, kai atsiradė duryr ir laisviau buvo galima važiuoti iš Lietuvos į Ameriką, iš Amerikos į Lietuvą. Vienas „Šviesos“ ansamblio narys atvažiuoja į Chicago prieš keletą metų ir mes kartu suėjome, susidraugavome, užmezgėm bendrus ryšius tolimesnei veiklai. Jie mus iškvieta dalyvauti praeitoje Dainų/Šokių šventėje Vilniuje, bet „Grandis“, negavę vizų, negalėjo išvažiuoti. Nutarėm juos pasikviesti čia.

AKP: Kas vadovauja „Šviesos“ ansambliui?

IS: Pagrindinis meno vadovas yra Juozas Jauniškis. Tačiau taip pat yra padėjėjai, šokių mokytojai, muzikos vadovai, dainų mokytojai ir t.t.

AKP: Kokia yra jų programa? Gal galima palyginti su mūsų šiais vienetais?

IS: Jie šoka, dainuoja ir groja – turi ir liaudies instrumentų orkestrą. Girdėsime liaudies dainų ir matysime įdomius tautinius šokius. Čia bus šiu laikų dainos ir šokiai – ne senoviniai. „Šviesos“ ansamblis galima palyginti su Vilniaus universiteto ansambliu, nors „Šviesos“ ansamblis šiek tiek skiriasi nuo jo, bet taip pat skiriasi ir nuo mūsų įprastų šokių. Aš pati daug tų šokių pažįstu ir turėčiau būti įdomi ir kitokia programa.

AKP: Kiek yra „Šviesos“ ansamblyje narių?

IS: Pačiame ansamblyje yra per 100 narių, bet į Ameriką atvažiuoja tik 46 asmenys. Su jais kartu keliauja 8 mokytojai iš Vilniaus Pedagoginio Instituto bei vienas prorektorius.

Visi „Šviesos“ ansamblio nariai bus apgyvendinti grandiečių šeimos.

AKP: Ar jie koncertuos kitur kaip Chicagoje? Kiek jie ilgai bus Chicagoje?

IS: Į Chicago jie atvažiuoja spalio 13 d. Prieš tai, maždaug spalio pradžioje, jie bus Washingtono ir ten atliks programą ne tik lietuviams, bet jie nori prasimūšti ir amerikiečių tarpe. Bus suruostas koncertas amerikiečių mokyklos auditorijoje. Čia bus dvi dienos. Iš Washingtono, DC, jie autobusu važiuoja į New Haven, CT, kur praleis keturias dienas. Čia bus koncertai, priėmimai, miesto apžiūrėjimas. Iš Chicago išvyksta atgal į Washingtoną spalio 20 d., o tada tiesiai į namus.

AKP: Kada vyks „Šviesos“ ansamblio koncertai Chicagoje?

IS: Chicagoje koncertai bus spalio 14-15 dienomis Jaunimo centre – tai sekmadienį po pietų ir pirmadienį vakare. Jie giesdės taip pat Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke per sumą (10:30 v.r.) sekmadienį spalio 14 d.

AKP: Kaip Jūs manote Juos užimti kai jie čia atvažiuos?

IS: Be koncertų ir repeticijų reikės ir Chicago miesto apžiūrėti bei susipažinti su lietuvišku

IS: Koncertinę programą atliks jie vieni. Buvo kalbama, kad kartu atliktumėm vieną šokių programą pabaigoje, bet dar nežinau kaip išsės – šokis gana sudėtingas ir turbūt nebus visiems vietos.

AKP: Ar galvojate su jais koncertuoti gal Lietuvoje?

IS: Grandiečiai labai norėtų kitią vasarą važiuoti į Lietuvą ir ten su jais kartu, o gal ir atskirai atlikti programas, duoti koncertus, dalyvauti sporto šventės atidaryme. Jeigu viskas gerai išsės ir nepasikartos šių metų įvykiai, kitais metais važiuosime į Lietuvą.

AKP: Ar turite ką dar pridėti?

IS: Noriu tik papasakoti vieną labai malonų atsitikimą. Kai „Grandis“ šią vasarą planavo važiuoti į Lietuvą, buvau pagavojus kad būtų gražu, kad „Grandis“ paliktų kryžių Kryžių Kalne. Kai vizų negavome ir į Lietuvą nenuvažiuavome, „Šviesos“ ansamblis kryžių pašventino arkikatedroje ir mūsų vardu tą kryžių pastatė Kryžių Kalne. Ant kryžiaus aš buvau įrašiusi „Dieve, laimink mūsų tėvynę. Chicago Grandies ansamblis“. Jie pridėjo ir savo ansamblio vardą, ir mūsų kryžius, jungiantis abu ansamblius pakilo Kryžių Kalne! Tai buvo labai gražu iš jų pusės.

Ansamblys „Šviesa“, Vilniaus Pedagoginio instituto atstovai, atvyksta į Chicago ir spalio 14 d. duos nuotaikingą programą Jaunimo centre. Ją ruošia ir ansamblių globoja Chicago „Grandis“.

ir amerikietišku gyvenimu. Dabar yra labai prastas laikotarpis, nes ir jiems ir mums yra mokslo metai – mano visi šokėjai dienos metu bus mokyklose. Bet jau esame numatę juos nuvežti ant „hayride“ ir žadame išmokyti amerikietiškus šokius – „square dancing“. Jiems turėtų būti įdomu pamatyti ir išbandyti amerikietiškus tautinius šokius. Taip pat numatome išvyką į Union Pier, jeigu oras leis, ir ten ežero pakrantėje suksime laužą, šoksime ir dainuosim.

AKP: Ar per koncertus Chicagoje teks pamatyti bendrus „Šviesos“ ir „Grandies“ šokius, dainas?

JAUNIMO RENGINIAI

Rugšėjo 15 – Kongresmano Richard Durbin pagerbimo vakarienė ir vėjus Pasaulio lietuvių centre (PLC) Lemonte.

Rugšėjo 15-16 – Lietuvių Skautų Sesių ir Lietuvių Skautų Brolių suvažiavimas PLC Lemonte.

Rugšėjo 17 – Pirmą bendrą visų chorų repeticiją Dainų šventei Jaunimo centre Chicagoje.

Rugšėjo 21 – Filisterių skautų vakarienė Baltijos restorane, Justice, IL. Pranešimą iš Lietuvos duos fil. E. Tuskenis.

BESIKEIČIANTI LIETUVA

Australijos jaunuolio išpūdžiai iš Lietuvos

JONAS MAŠANAUSKAS

Tai atsitiko alaus bare Kaune. Aš su kompanija sėdėjau prie stalo, užkandžiaudamas pupom, kai į vidų įėjo grupelė labai aukštų jaunuolių. Čia tai ne nuostabu, ne didelis dalykas, išskyrus tai, kad paskutiniu metu chuliganizmas Sovietų Sąjungoje, ypač tokiuose baruose, yra labai pakilęs ir mes kaip tik tokiom temom kalbėjome kai jie įėjo.

Vienas tų vaikinių pareikalavo pinigų iš kito ten sėdinčio. Jaunuolis, pinigų negavęs, trenkė tam sėdinčiam į galvą. Anot mano pusbrolio, šis nuskriztas buvo laimingas, kad jo neišvedė laukan, kad nenuvežė į mišką ir jo visiškai nepridaužė.

Net ir šiais, ekonominės blokados laikais, yra sunku patikėti, kad ir tokie plėšikai neturi kaip geriau eikvoti savo benziną negu po visą kraštą vežinėdami tokį vargšėlį, kurio didžiausias nusikaltimas buvo, kad pakvietė savo panelę vakarienei.

Savaite po šito įvykio, aš dalyvavau Sąjūdžio suruoštame mitinge. Sekė visa eilė jausmingų, audringų ir politinių kalbų.

Tačiau vienas kalbėjo kitaip negu kiti. Šis mokslininkas sakė, kad Lietuvoje yra beveik aukščiausias alkoholio procentas visoje Sovietų Sąjungoje. Jis taip pat sakė, kad reikia pasižiūrėti su kokių bagažų mes žengiame į nepriklausomybę. Šio mokslininko pareiškimas rodo, kad viena iš daugybės problemų, kurias gresia Pabaltijo valstybės.

Ar šios trys valstybės turi pirmiausia susitvarkyti savo vidaus reikalus, ar jos turi kuo greičiausiai atsipalaiduoti nuo Sovietų Sąjungos ir tik tada pradėti tvarkyti vidaus problemas? Per beveik pusę šimtmečio komunistinės sprespaudos, pabaltiečiai tapo ciniški, įtarinėjantys ir savarankiški.

Palyginti su visų Sovietų Sąjungos gyventojų skaičiumi, disidentų buvo mažai. Nedaug

kas norėjo viską prarasti, kovodamas beviltišką kovą prieš tokią galybę. Ironiškai, kaip tik šie disidentai dabar gali geriau pergyventi visus Gorbačiovo daromus pakeitimus, nes jie jau seniai nebedavė sistemai jų protus ir mintis valdyti. Jie žengia į šį naują laikotarpį skaidria samone.

Praeities metais, Sąjūdžio pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, duodamas interviu pasakė, kad Sąjūdžio didžiausias laimėjimas buvo tai, kad jis davė žmonėms progos atkilti nuo beviltiškos praeities ir pažvelgti į geresnį rytojų. Landsbergis kalbėjo apie ekonominę, ekologinę ir socialinę nuniokojimą, kurį bolševizmas atnešė.

Gal ir gerai, kad prez. Landsbergis vertė kalbę ekonominei blokadi, kad jo planas atnaujinti Lietuvą dabar vilkinamas. Nežiūrint, kas Lietuvoje bus valdžioje, kelias pirmyn bus pilnas kliūčių. Reikia tik pažiūrėti į Lenkijos Solidarumo mažtančią populiarumą.

Visos tos problemos, kurios buvo prieš Gorbačiovo laikus yra ir dabar, tik smarkiai padidėjusios. Trūkumas butų skaldo šeimas taip, kad broliai ir seserys pešasi dėl mirusių tėvų nuosavybės. Skrybių nuosimtis labai aukšta.

Ir vyrai, ir moterys praleidžia begalines valandas eilėse arba važinėja po kitus kaimus, rajonus ieškodami maisto ir kitų prekių.

Kooperatyvai atidarė duris didelei prievartavimo pramonei, kurios pagrindiniai žaidėjai yra chuliganai, mafiosai. Tie jauni vyrai, pagadinę man nuotaiką alaus bare kaip tik ir buvo mafiozai. Jie nenešioja juodų kostiumų ir nesineša automatių ginklų smuikų futbolruoš. Lietuvos mafiozai dažniausiai dėvi sovietijos jaunimo statuso simbolį – Adidas firmos treninę ir kelnės. Jie važinėja didelėse grupėse – kartais net po 30 mašinų – ir karts nuo karto prisideda prie restorano apiplėšimo ar kliento apdauzymo. Jau priejo prie to, kad daugumas žmonių vertėu pasilieka namie, negu susiduria su tokiomis kur nors restorane ar bare.

Su glasnost ir perestroika pradėjo kilti nusižengimo nuosimtis. Ištvirkimas yra sovietinio gyvenimo pagrindas, o teisybė – išimtis. Vakarietiškumas yra labai sunku suprasti iki kokių laipsnių šis ištvirkimas yra persunkęs sovietų gyvenimą. Jis randamas kiekvienoje paroduotėje, raštinėje, mokykloje, ligoninėje, užėjoje, kiekvienam bare, restorane, fabrike, kioske.

Norint gauti konsultaciją su gydytoju, beveik visuomet reikia duoti kyšį. Yra didelis trūkumas vaistų, tai reikia kaip nors kitaip paprašyti kad daktaras išrašytų receptą. Nekaltin daktarų, nes jie gauna labai žemus atlyginimus, net ir pagal sovietinę sistemą. Dabar yra veikiama, kad jų algos būtų truputį realistiškesnės. Medikamentų trūkumas yra viena iš didžiųjų tragedijų Sovietų Sąjungoje.

Iš visų Sovietų Sąjungos respublikų, Pabaltijo valstybėse sveikatos priežiūros ir gyvenimo lygis bendrai yra aukščiausias. Kitiuose Sovietų Sąjungos miestuose ligoninės nėra vėsinamos ir vandenį reikia atsinešti iš šulinio. Pas pabaltiečius ligoninės yra palyginti švarios, nors joms ir labai trūksta įrankių ir įrengimų.

Tokiame pūvančios visuomenės fone, pabaltiečiai reikalauja nepriklausomybės. Su Gorbačiovo atvirumu ir reformos politika, pabaltiečiai intelektualai pamatė puikią progą

DRAUGAS, šeštadienis, 1990 m. rugsėjo mėn. 15 d.

5

Toronte veikia panašus informacijos biuras apie Lietuvą kaip Lemonte veikiantis „Hotline“. Jis vadinasi „Crisis Line“. Čia „Crisis Line“ darbuotoja Ina Balseytė pasakoja apie „Crisis Line“ veiklą šio skyriaus redaktorei.

atgaivinti jų kultūras. Iš pradžių, visų trijų valstybių liaudies sąjūdžiai buvo išteigti kaip grupės remti perestroiką. Po kiek laiko paaiškėjo, kad toms grupėms ne taip rūpėjo reformuoti Sovietų Sąjungą, kaip palikti Gorbačiovo visuomenę ir kurti savo.

Jų vadų požiūrius nesunku suprasti, bet reikia nepamiršti, kad jie šiandien tų pareigų neužimtų, jei ne Gorbačiovo politika ir reformos. Nors yra teisybė, kad Gorbačiovas nedaug prisidėjo prie Sovietų Sąjungos ekonominių bei socialinių problemų pagerinimo, bet jo sunaikinimas stalinistinės santvarkos labai paveikė sovietinę visuomenę.

Prieš penkerius metus, kai lankiau lituanistikos kursų Vilniaus universitete, daugumas mano giminių labai atsargiai kalbėjo apie politiką. Visi mūsų bendrabučio svečiai buvo labai griežtai prižiūrimi, ir negalėjome pernaktoti pas gimines negavę raštiško leidimo. Šiandien yra beveik nuodėmė priešintis nepriklausomybei. Ir dėl pernaktavimo, daugumas Vakarietiškų dabar nori būti vieni, nes jų giminės tik apie politiką kalba.

Daug žmonių yra susirūpinę kad griežtos valdžios sušvelninimas Rytų Europoje išaugino didelį nacionalizmą. Persitvarkymo sąjūdžiai, kurie dabar yra valdžioje visose trijose respublikose, labai žiūri, kad mažumos gautų ir turėtų visas jiems priklausančias teises. Lietuviai, latviai ir estai žino, ką reikia būti mažuma didžiojoje sovietijos imperijoje.

Išskyrus gal ukrainiečius, slavų mažumos, gresia didžiausiu pavojumi pabaltiečių sankabumui. Lietuvoje yra didelis nuosimtis lietuvių. Vietinės rusų ir lenkų reformų grupės – išimtis. Vakarietiškumas yra labai sunku suprasti iki kokių laipsnių šis ištvirkimas yra persunkęs sovietų gyvenimą. Jis randamas kiekvienoje paroduotėje, raštinėje, mokykloje, ligoninėje, užėjoje, kiekvienam bare, restorane, fabrike, kioske.

Norint gauti konsultaciją su gydytoju, beveik visuomet reikia duoti kyšį. Yra didelis trūkumas vaistų, tai reikia kaip nors kitaip paprašyti kad daktaras išrašytų receptą. Nekaltin daktarų, nes jie gauna labai žemus atlyginimus, net ir pagal sovietinę sistemą. Dabar yra veikiama, kad jų algos būtų truputį realistiškesnės. Medikamentų trūkumas yra viena iš didžiųjų tragedijų Sovietų Sąjungoje.

FILISTERIAI KVIEČIA

Neseniai iš Lietuvos sugrįžo jaunas visuomenininkas, „Antro Kaimo“ aktorius, fil. Edis Tuskenis. Filisterių Skautų Sąjungos (F.S.S.) Chicago skyriaus pirmininko tėv. J. Vaisnio pakviestas, Edis duos savo pranešimą apie paskutinius Lietuvos įvykius, žiūrint savo akimis. Edvardas Lietuvoje turėjo aukštą pareigą ir jis ten buvo kai buvo paskelbta nepriklausomybė, kai vyko blokada, kai buvo uždėtas moratoriumas. Jis tikrai turi daug ką papasakoti. Registracija iki rugsėjo 17 d., priima Rita Likanderytė (312) 737-9057 po 6 v.v. Vakarienių įvyks rugsėjo 21 d. Baltijos restorane, 8100 Roberts Road. Vakarienių kaina yra 12 dol. Visi akademikai yra kviečiami dalyvauti šioje ypatingoje vakarieneje ir išklausti išsamiu ir asmeniškai pranešimu apie Lietuvą, jos valdžią ir gyventojus.

F.S.S. Chicago skyriaus valdyba

demagogija, kad Lietuva neišėitų iš Sovietų Sąjungos ribų. Estijoje, kurioje yra apie 40 nuosimčių rusų, ir Latvijoje, kur yra beveik 50 nuosimčių, yra kitaip. Visi, turbūt, yra matę televizijoje, kaip latviai mušasi su rusais Rygoje ir kaip Taline estai gina parlamento rūmus nuo piktų rusų gyventojų. Kaip pabaltiečių respublikos išspręs savo rusų mažumų problemą bus labai svarbus dalykas jų nepriklausomybės kovoje.

Baigdamas, noriu pabrėžti, kad Pabaltijo kraštų socialinė padėtis nebuvo paastrinta nepriklausomybės žygyje. Bent ne taip, kad šis žygis turėjo būti provokuojantis. Estija, Latvija ir Lietuva kovoja demokratiškai, taikiu būdu. Nors Sovietų daliniai baugina žmones ir kišasi, kur jų nereikia, bet Lietuvos nepriklausomybės pasiekimui nebuvo jokio griežto pasipriešinimo. Tokiam mūsų pasulyje kur yra bombos, sprogdinimai ir žmogžudystės, malonu ir džiugu, kad kai kurios politinės kovos vyksta legaliais įstatymais. Būtinai, kad pabaltiečiai laimėtų savo kovą.

(Šis straipsnis anglų kalboje buvo išspausdintas Australijos „Lietuvos Jaunimo sąjungos laikraštelyje „Jauzinas“ 1990 m. liepos mėn. Vertė ir trumpino R.L.)

REIKIA NAUJŲ JAUNŲ NARIŲ

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ jau pradėjo naujus darbo metus. Ansambliui vadovauja visiems gerai pažįstamas jaunas muzikas Darius Polikaitis. Darius bei visa valdyba jau yra numatę metų programą ir dabar tik laukia naujų, ypač jaunų balsų. Už poros savaitių atliksime programą per Ant. Vanagačio 100 metų gimimo sukakties koncertą, kurį ruošia „Margutis“ (Ant. Vanagaitis buvo „Margučio“ steigėjas).

Tuoju po to bus antrasis Dainavos religinis koncertas. Šis įvykis gruodžio 16 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke. Ir čia reikia naujų balsų, kad religinis koncertas pasisektų. Be solistų, skaitymų, ir paties ansamblio, religiniame koncerte dalyvaus ir Donelaičio mokyklos choras ir gal bus rodomos pritaikytos skaidrės. Čia reikia ne tik pajėgių balsų, bet taip pat ir kūrybingų bei darbščią žmonių – reikės ir bažnyčią papuošti ir padėti su apšvietimu.

Toliau numatomas tradicinis Naujų metų balius, o po to pradedame intensyviai ruošti Dainų šventei, kuri įvyks 1991 m. gegužės 26 d., Chicagoje, Illinois Universiteto paviljone.

Kaip matote, įstoje į „Dainavos“ ansamblio gretas, nenuobodžiausite ir galėsite prisidėti prie išvijos lietuvių išlaikymo. „Dainavai“ pirmininkauja energinga Mėta Gabalėnė, kuri su savo darbščia valdyba visus priims ir greitai įtrauks į „Dainavos“ šeimyninį ratą. Ateikite, nenusivilsite. Dainavos ansamblio repeticijos vyksta kiekvieną antradienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centre 203 kambaryje. Laukiame visų balsų.

BALFAS IR ŠELPIAMIEJI

JURGIS JANUŠAITIS

Tyliai, be reklamos, nepolitikuodamas, nesiginčydamas su nieku jau daugelį metų dirba Bendras Amerikos Lietuvių šalpos fondas, vadinamas Balfu.

Bolfo darbuotojai nenori savais darbais viešai ir girtis. Tačiau Balfas atlieka nuostabią gražią, prasmingą darbą. Visoje Amerikoje turi apie pusantro šimto veikiančių skyrių. Bolfo centrui ir visai veiklai vadovauja centro valdyba, kurios prieškalyje jau daugelį metų stovi Amerikoje gimusi gera organizatorė, daug pažinčių turinti amerikiečių visuomenėje Marija Rudienė, o jos talkininkai ilgamečiai Bolfo veikėjai.

Balfas kasmet spalio mėn. vykdo vajų, renka visose lietuvių kolonijose aukas. Reikia pastebėti, kad dosnių aukotojų dar nestokojama. Juk artimo meilės, pagalbos reikalingiejiems suteikimas ir yra gražiausia žmogiškoji dorybė. Tad tikime, kad Bolfo darbus ir šių metų vajaus metu gausiai mūsų tėvynainiai parems.

Kai susiburia didesnis būrelis tėvynainių prie vaišių stalo, skardena balselis: kas tas Balfas, ką jis šelpia, kur deda surinktus pinigus... Juk valia kiekvienam garsiai šnekti. Tik būtų gera, kad kalbant turėtume pagrįstą savo teiginium pateisinti.

Bolfo centro valdyba atsiunčia protokolus. Juose kaip tik sužymėti visi, kad ir mažiausieji atlikti darbai, kas sušelpas, kokia suma, kas aukų ir kokiems tikslams prašė, kaip išspręsti prašančiųjų prašymai ir daugelis kitų reikalų. Ilgametis Bolfo išdėstęs Kostas Čepaitis posėdžiui pateikia smulkiasias apyskaitas, iš kurių lengvai galima suvokti nuostabių Bolfo darbų. Nežinau, ar būtų įmanoma ir spaudoje bent pusmečiui tokias apyskaitas paskelbti, kad aukotojai matytų, kur eina jų pinigai. Besižvalgant Bolfo centre užtikame idomių ir gal žinotinų visuomenei reikalų. Turu mintyti apie aukų prašančiuosius.

Balfas gautas laiškas iš vieno asmens, Amerikon atvykusio prieš kurį laiką. Šis asmuo kreipiasi į Balfą ir prašo pinigų norimam jo įsteigti Lietuvių vaikų fondui Amerikoje. Vėliau kreipiasi į Balfą tas pats asmuo prašydamas, kad Balfas leistų jam Bolfo vardu šiam fondui rinkti aukas. Administravimui šio fondo prašo didelės sumos pinigų. Esą toks fondas veikia Lietuvoje, o čia šis asmuo įsteigė skyrių. Tai dar vienas „atstovas“. Balfas griežtai atmetė tokio „atstovo“ prašymus, patardamas, kad jis visas surinktas aukas pristatytų Balfui, o šis išduos aukotojams pakvitavimus. Tada tokios aukos bus perduotos kompetentingoms institucijoms. Gerai Balfas padarė, nes apie tokių aukų rinkėjus jau prabilo ir Vilniaus radijas.

Palikęs šeimą, Amerikoje apie pusę metų svečiavosi vienas žymus badautojas už žmogaus teises. Žinoma, tai didelis patriotinis darbas. Tačiau svečias viešėjo ilgokai, palikęs šeimą, keliavo per lietuvių kolonijas, kalbėjo tremtinių vardu, net nestokojo gerasirdžių žmonių. Balfas šiam svečiui apmokėjo kelionę iš Lietuvos ir atgal, suteikė pašalpos, aprūpino įvairiais reikmenimis ir tas visas biznis Balfui kaštavo apie šešis tūkstančius. Svečias grįžo namo. Ir štai žinia — svečias savo namuose dviem atvejais užpuolė

plėšikai ir atėmė 7,500 dol., 10,000 rublių, išvardino ir įvairios technikos gana daug. Sunku suvokti, ar svečias pinigų ir techniką vežė kokiai organizacijai ar pasilikė savo reikalams. Bet jeigu toji parama priklausė kokiai organizacijai, tai jis ją turėjo nelaikyti namuose, bet tuojau išdalyti kam priklauso.

Į Ameriką dabar įvairiais keliais keliauja jaunos šeimos, su mažamečiais vaikais ar besilaukiančios kūdikių. Tokie keliautojai vyksta su Izraelio vizomis, pasiekę Vakarų pasaulį pasisako esą pabėgėliai, tada juo pagloboja tarptautinės organizacijos ir po to perduoda Balfui rūpintis jų tolimesniu likimu. Čia ir prasideda naujos istorijos.

Pas gimines atvyko gimnaitė, o Balfas apmokėjo kelionę nuo New Yorko iki Chicago. Jeigu giminės nepajėgūs kviesti žmonių iš Lietuvos, tegul ir nekviečia. Balfui gal ir nederėtų tokias keliones apmokėti. Kitiems imigrantams Balfas įvedė net telefoną.

Jauna šeima — žmona ir vyras ir 8 mėn. sūnelis — Amerikon atvykę žydų vizomis, dabar jau dažnai varsto Bolfo įstaigos duris prašydamai paramos. Žinoma, jau vėl laukiasi

Vysk. Motiejaus Valančiaus paminklo atidengimas Varniuose Lietuvoje šių metų liepos 21 d.

kūdikio. Ir nuolatos skundžiasi, kad negerai buto šeiminkai, kad nusivylė Amerika, prašo iš žmonių pinigų ir t.t.

Čia tesuminėju tik keletą atvejų, kurie Balfui kėlė rūpesčių ir kurie pareikalavo didesnių sumų pinigų. O tokių ir mažesnių prašymų daug. Sako ma, kad jau šiuo metu vien Chicagoje tokių jaunų su Izraelio vizomis ar kitokiais būdais atvykusių yra 27 šeimos, jų tarpe su mažais vaikais ar moteris belaukiančios kūdikių.

Savaime suprantama, kad kiekvienas žmogus turi teisę

spręsti savo likimą, ieškoti geresnio gyvenimo, net palikti savo tėvynę, kurioje dabar taip reikalingi darbininkai. Turėtų tokie laimės ieškotojai išsamoninti, kad svetimieji kraštai jiems bus svetimi, kad kūrimosi sąlygos sunkios, kad laimės ieškoti turėtų jaunos šeimos savoje žemėje. Juk dabar nebėra persekiojimo tėvynėje, tad palikti kovojančią už laisvę tautą vargu derėtų.

Turi gerai atsiminti ir gimnaitės atsikviesiantieji, kad jų rūpestis atsikviesiantiesiems rūpintis, apmokėti keliones, o

jeigu čia atvykusieji pasilieka, tad pasirūpinti jų įkurdinimu. Šios pastabos tenebūnie suprstos tėvynainių, kaip nenoras jiems padėti. Mes pokario išeiviai, pergyvenę nepaprastai sunkias iskurimo sąlygas, suprantame laimės ieškotojų tikslus.

BUS 400,000 NAUJŲ DARBŲ

Illinois darbo departamentas paskelbė apskaičiavimą, kad Chicago srityje šio šimtmečio pabaigoje susidarys 19.4% daugiau tarnybų ir jų skaičius galės pasiekti 400,000 priauglio.

DAUG TARŠOS

Apskaičiuojama, kad Michigano ežero pakrantėse išaugs miestai ir pramonės įstaigos kasmet į orą paleidžia apie 100,000 tonų taršą sudarančių medžiagų, kurios ne tik kenkia gyventojų sveikatai, bet taipgi gadina ežero vandenį. Tą paskelbė kovai su tarša įstaiga rugsėjo 4 d.

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalysimai: Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompės. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalsit lietuviškai.
**3314 West 63rd Street
Tel. — PROSPECT 6-8998**

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS J. BUBNYS 737-5168

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Parduodame greitai už didesnę kainą! Ikaiojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlaivinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

FOR SALE
West Lawn Area. 3 bedroom brick. Living room, dining room. Finished basement on 40' lot. 2 car garage.
Price reduced, \$50,000.00

Oak Lawn Area
4 unit by Lake Louise
1-3 bedroom and 3-2 bedrooms. Income 2,425.00 Mo.
Balconies, laundry facilities 4 stoves and refrigerators
Swimming pool on premises
Oak Lawn tennis club 1 block East.

Tavern with Equipment and Banquet hall
Lithuanian Plaza
Money maker, looking for right buyer
FIRST RATE REAL ESTATE 767-2400

Skubiai parduodamas 1/2 akro sklypas paruoštas statybai, apsuodintas eglėmis ir vaismedžiais. \$15,000. Lake Geneva apyl., teisė naudotis ežeru. Tel. 414-248-1838

FOR SALE
Parduodamas šviežias, grynas bičių medus. Skambinti: 708-323-5326 po 2 val. p.p. Bitininkas Kazys Laukaitis.

FOR RENT
Išnuomojami 2 butai 6 ir 4 kamb. Mozart ir 43 g-vė. Skambinti vakarais 6 — 8:30 val.
1-708-985-0512

Išnuomojamas vieno mieg. kamb. butas vyru. Su šiluma ir namų reikmenimis (appliances). Skambinti: 312-254-3526

IEŠKO BUTO
Dviem asmenim reikalingas 2 mieg. butas pirmame aukšte. California ir 71 St. apyl. Tel. 312-436-2588.

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313 KLAUDJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus.
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Home for sale Evergreen Pk., brick 2 bedrm., large liv. & din. rm., new kitchen, finished bsmt, many extras, 2 car garage.
Call for appt. 312-284-0012

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jeį norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

OPEN HOUSE SUNDAY 9-16-90 1 to 4 PM
3655 West 68th Street
3 bedroom brick, living room, dining room, finished basement, 40' lot, 2 car garage. Price reduced \$5,000.00.
FIRST RATE REAL ESTATE 767-2400

Puikūs investavimas: 12 butų mūras arti 107 St. ir Harlem; 65,000 metinių pajamų, visi butai modernūs. Suinteresuoti — NEDELSKITE!

Suinteresuoti skambinkite: **BUDRAČIUI, 312-767-0600** arba į namus **312-778-3971**
ONE STOP REAL ESTATE, INC.

HELP WANTED
Ieškoma lietuvė moteris namų valymui Evergreen Parko apyl., netoli Western gatvės.
Tel. 708-422-1960

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

Noriu sušpažinti vedybų tikslu malonaus charakterio, rimtą nerūkiančią moterį 45 iki 65 m. amžiaus. Esu aukšto ūgio pensininkas, nesu turtingas, bet turiu nuosavą didelį namą ir Cadillac automobilį ant Broadway, New York valstijoje. Suinteresuotos prašomos skambinti: 718-896-1782

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų patalysimai.
Vytautas Taras

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

kviečia visus lietuvius, organizacijų atstovus, LB darbuotojus ir pareigūnus, kuriems rūpi įtvirtinti Lietuvos nepriklausomybę, į

DARBO LIETUVAI SEMINARĄ

Vašingtone, 1990 rugsėjo 27—30 d.d.

Seminaro tikslai:

- Susipažinti su padėtimi Lietuvoje
- Sudaryti paveikų Lietuvos reikalams ginti darbuotojų tinklą
- Aplankyti savo atstovus Kongrese su prašymu padėti Lietuvai
- Pasiaiškinti JAV politiką Lietuvos atžvilgiu su JAV valdžia
- Apsvarstyti šiuolaikinius veiklos planus

Programos metmenys:

- Ketvirtadienį, rugsėjo 27 d., Sheraton National Hotel**
 - Registracija ir susipažinimas su seminario programa
- Penktadienį, rugsėjo 28 d., Kapitoliuje ir Baltuosiuose Rūmuose**
 - Pokalbis su „Baltic Freedom Caucus“ nariais Kongrese
 - Valstybės Departamento ir Kongreso atstovų pranešimai apie įstatymus liečiančius Lietuvą
 - Seminario dalyvių pasimatymai su Kongreso atstovais
 - Konferencija Baltuosiuose Rūmuose
- Šeštadienį, rugsėjo 29 d., Sheraton National Hotel**
 - Įvairūs politinio darbo seminarai
 - Lietuvių politinės veiklos tinklo organizavimas
 - Lietuvos atstovo Vašingtone pranešimas
 - Lietuvos Respublikos atstovo pranešimas
 - Iškilminga vakarienė dalyvaujant iškiliam lietuvių draugui
- Sekmadienį, rugsėjo 30 d., Sheraton National Hotel**
 - Darbo seminarų tąsa
 - Lietuvių Demokratų ir Respublikonų posėdžiai
 - Lietuvių advokatų sąjungos („bar“) steigiamasis suvažiavimas

Viešbučio rezervacijos:

- Sheraton National Hotel, Columbia Pike & Washington, Arlington, VA, 703-521-1900.

Registracija:

- JAV LB Krašto valdybos būstinėje, 2713 West 71st Str., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-0197, fax 312-436-6909.
- JAV LB Krašto valdybos įstaigoje Vašingtone, 2060 N. 14th Str., Suite 108, Arlington, VA 22201, tel. 703-524-0698, fax 703-524-0947.

LITUANISTINES MOKYKLAS IŠLAIKYTI PADĖK!

JUOZAS MASILIONIS

Baigėsi vasara, atėjo rugsėjis – švietimo mėnuo, prasidėjo naujieji mokslo metai ne tik privalomose, karjerinėse, bet ir visose lituanistinėse mokyklose.

Atsakymo švietimo taryba laukia su baime: o gal kuri, neduok Dieve, jau nebepajėgė mokyklos durų atidaryti... Kokios priežastys ją uždarė: ar mokinių, ar mokytojų ar lėšų stoka? Atsakymo laukia ir su viltimi: o gal kur nors kieno nors ryžtu užsidariusi mokykla atgaivinta, gal kur nors nauja įsteigta.

Švietimo tarybos duomenimis, 1989-1990 mokslo metais JAV veikė 28 lituanistinės mokyklos, kurias lankė 1135 mokiniai, o juos mokė 210 mokytojų. Statistinė kreivė, ilgą laiką pamažu slinkusi žemyn, jau kelinti metai stabilizavosi ir pradėjo eiti horizontaline kryptimi su tendencija truputį kilti aukštyn.

Nereikia būti dideliu matematiku, kad, padalinęs mokinių skaičių iš mokyklų skaičiaus, gautum kiekvienos mokyklos mokinių vidurkį. Jis nėra didelis, tik 40. Bet tai tik teorinis skaičius. Smulkesniais pernykščių mokslo metų duomenimis, tik viena mokykla teturėjo truputį daugiau kaip 150 mokinių, dvi tarp 100 ir 150, dvi arti po 75, visos kitos žemiau anksčiau išvesto teorinio vidurkio, žemiau 40, o iš jų 10 žemiau 20 mokinių.

Kam šie duomenys: pesimizmui kelti? Ne, priešingai, op-

timizmui, parodyti, kad ir mažos mokyklos yra gyvatingos, nori išlaikyti, nenori pasiduoti, nenori skęsti.

Lituanistines mokyklas pirmą pirmą išlaiko patys tėvai. Dabar vaikus į mokyklas leidžia ta tėvų karta, kuri čia gimė ir čia mokslus išėjo. Ji mokėsi jų tėvų ir jų mokytojų įkurtose lituanistinėse mokyklose. Gal ir jie „ožiudamiesi“, atskalbinedami kad daisė lankė tas mokyklas, bet vėliau jų akys atsivėrė, supratę lituanistinių mokyklų reikšmę, todėl per tas patias mokyklas, per tas patias „kančias“ stengiasi ir savo vaikus perleisti. Ar tai nekelia optimizmo, ar tai nėra gyvas įrodymas lituanistinių mokyklų vertės ir reikšmės lietuviškame gyvenime?

Sunkiai pajėgę patys vieni tėvai išlaikyti lituanistines mokyklas ir tada, kai jos buvo didelės, gausios mokiniams. Ir tada rengė vakarus, ieškojo rėmėjų ir mecenatų, ieškojo paramos iš šalies. Ir seniau, ir dabar visuomenei reikia atskratyti klaidingos minties, kad lituanistines mokyklas turi išlaikyti tik tėvai.

Nuo pat savo įsikūrimo lituanistines mokyklas kasmet remia Lietuvių Fondas. Ačiū jam, be jo paramos būtų labai sunku mokykloms išlaikyti, be jo paramos dabartinio mokyklų skaičiaus ir pilno komplekto reikiamų vadovėlių neturėtume. Tačiau ir čia kai

kas susidaro klaidinga vaizda, manydami, kad Lietuvių Fondas padengia visas mokyklų išlaikymo išlaidas. Taip nebuvo, taip nėra, taip vargu kada ir bus.

Švietimo taryba, matydama, kad nei vieni tėvai, nei su Lietuvių Fondo parama mokyklų nebėgi išlaikyti, jau kelinti metai rugsėjo mėnesį skelbia lietuviškoms mokykloms paremti vajų. Vajus vykdomas ir šiais metais: išsiuntinėta 8000 laišku, prašant paramos. Visi gauti vėjais metu pinigai skiriami tik vienam tikslui: mokyklų paramai.

Neseniai bažnyčiose girdejame atliepiamosios psalmės žodžius: „Jei išgirsite Viešpaties balsą, nesukietinkite savo širdžių“. Parafrazuojant šiuos žodžius ir pritaikant juos švietimo tarybos vajui pasakytina: „Jei gausite (tikriausiai jau gavote) švietimo tarybos kreipimąsi paaukoti lituanistinėms mokykloms, nesukietinkite širdžių“. Aukokime pagal išgales. Lietuviškos mokyklos, lietuviško švietimo išlaikymas, rėmimas yra ir tėvų, ir Lietuvių Fondo, ir kiekvieno pavienio asmens reikalas. Ir mano, ir tavo. Užtat ir antraštėje gal ir nemandagiai kreipiausi: „Lituanistines mokyklas išlaikyti padėk“, o ne „padėkite“, kad nemanytum, jog ne į tavę, o kažką kitą kreipiamasi. Maža auka, ir našlės skatikas daug padeda, jei visi padeda. Lašas po lašo ir akmenį pratašo. Daug rankų didžią naštą pakelia. O jei norite dar stipresnio įtikinimo, teks parafrazuoti poeto A. Baranaušo žodžius: „Kad tu, gude, nesulauktum“: nelaukime ir nenorėkime, kad lietuviškasis jaunimas iševioje lietuviškų dalykų žinojime būtų „tamsus ir juodas“.

gijos klinikų. Dr. Kenneth E. Salyer matė sesutes prieš ir po operacijos bei džiaugėsi sėkminga jos baigtimi. Į prašymą dr. Kenneth E. Salyer ir jo kolegijos atsiliepė nuoširdžiai ir nedvejodami, padengdami 60% (apie 100,000 dolerių), išlaidų susijusių su gydymu. Dar reikia sutelkti maždaug 40,000 dol. Rochesterje, JAV, negalėdami laiko ir jėgų nuoširdžiai sutiko padėti Birutėi Litvinienėi ir Romas Sedlickas, kreipdamiesi į daugelį labdaros fondacijų.

Vitalija su Vilija bei jų mama Daiva Tamulevičienė į Dallas atvažiuoja šių metų spalio mėnesio pradžioje.

Jei kas norėtų ir galėtų prisidėti prie šios operacijos, aukas galima siųsti: Lietuvių Labdarių sąjungai, 2636 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629.

Čekius prašome rašyti „Lithuanian Catholic Charities“, Aukos nurašomos nuo mokesčių. Česlovas Vaičys M.D., Ph.D.

PADĖKIME DVIEMS MAŽOMS LIETUVAITĖMS – VITALIJAI IR VILIJAI TAMULEVIČIŪTĖMS!

Jos gimė Lietuvoje sujungtos viršugalviais. Operacijos būdu buvo atskirtos, bet spalio mėn. jų laukia dar viena operacija. Suteikime joms progą pasinaudoti **Humana Hospital, Medical City, Dallas, Texas** geromis sąlygomis.

Nors ši ligoninė bandys padengti tam tikrą dalį išlaidų, tačiau mūsų aukos šiam tikslui labai reikalingos.

Auką, užpildžius šią atkarpą, galima siųsti:

International Cranio-Facial Institute
7777 Forest Lane, Suite C-717
Dallas, TX 75230

Enclosed is my contribution to assist **Vitalija & Vilija Tamulevičiūtės** in their vital need of a cranial-facial reconstruction.

Name _____

Address _____

Address _____

Contribution \$ _____

A. A. JONAS ŠIUGŽDINIS

Jonas Šiugždinis buvo gražiai nuaukęs lietuvis. Jis buvo nuoširdus mėgėjas visų lietuvių. Šaulių salę jį sutikdavome beveik kiekvieną sekmadienį. Būdavo linksmas, pilnas energijos ir dažniausiai turėdavo salę kokias nors pareigas. Bet paskutiniu laiku atrodė liūdnas. Sunku buvo įtarti, kad jis gali turėti kokią sveikatos bėdą. Bet buvo didelės bėdos. Rugsėjo 12 d. buvo paskutinis atsisveikinimas su a.a. Jonu.

Atsisveikinimą organizavo šauliai.

Jis priklausė daugeliui lietuvių organizacijų ir visur buvo mielas ir populiarus. Idomi Jo jaunystė. 1940 m. jis tarnavo lietuvių kariuomenėje. Atėjus į Lietuvą raudonajai armijai, buvo su visu savo daliniu perimtas į sovietų armiją. Kilus karui tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos pateko į vokiečių nelaisvę. Buvo įjungtas į vokiečių armiją. Jam teko pergyventi ilgos karo meto dienos. Bet nuotykių buvo ir po vokiečių. Prieš pat karo pabaigą jis su savo daliniu pateko į Amerikos

Lietuviai Floridoje Fort Lauderdale ir Miami, Fla.

UŽ JĄ IR JŲ VAIKAI KOVOS

Reikia stebėtis, koks atgimimas vyksta Pietų Floridoje jaunų lietuvių ir mišrių šeimų tarpe. Tas atgimimas jaučiamas Fort Lauderdale ir Miami. Prieš kelerius metus susirinkimuose ir gegužinėse buvo galima matyti beveik tik žilas galvas. Dabar jaunimas antros ir trečios kartos Amerikos lietuviai, kurie kaip per sapną atsimeina, kad pas seną močiutę valgė vaikystėje kažkokį daiktą – kugelį arba kopūstų sriubą... Šie lietuviai arba jų mišrios šeimos yra dabar jau tvirtai įsijungę į talką su pensininkais. Kartu dalyvau-

ja demonstracijose, eisenose ir amerikiečių renginiuose atstovauja šiame krašte visai tautai. Amerikiečiai net stebisi, kaip mes gražiai sugyvenam ir išlaikom tradicijas ir esame vieningi.

Talka ruošia Las Vegas Night – linksma vakarų su azartiškais lošimais (gambling). Visas pelnas bus pasiųstas į Lietuvą Vaikų ligoninės išlaikymui. Las Vegas Night bus rugsėjo 22 dieną iškilmingame Marina Bay Club, Fort Lauderdale, prie I-95 ir Route 84. Informacijai ir bilietų pirkimui skambinti 305-475-9685 Rūtai Gustaityte-Meyer arba Marytei Prunskytei-Coleman 305-781-0817. Jei telefonu neatsiliepiate, prašome palikti žinią atsakymo juostelėje, tuojau bus paskambinta.

Marytė Prunskytė

Lietuvių Las Vegas nakties komitetas. Iš kairės: Rūta Gustaityte-Meyer, Ariana Kumpienė, Birutė Pautienė ir Ramutė Steikūnaitė-Bergstrom Fort Lauderdale vietovėje.

Mūsų artimam bičiuliui

A. A. BRONIUI KVIKLIUI

mirus, liūdinčias žmoną BRONĘ, dukras RŪTĄ ir RAMUNĘ bei jų šeimas ir dukrą DANGUOLĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronius ir Bronė Nainiai
Vacys ir Laima Garbonkai
Kęstutis ir Rūta Sušinskai

A. A. BRONIUI KVIKLIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo dukrai RAMUNEI ir žentui VINČUI LUKAMS, jų šeimai ir kitiems giminėms.

Čiurlionio Galerija

Mielam Bičiuliui

A. A. ALGIRDUI UKRINUI

mirus, užjaučiame jo žmoną BRONISLAVĄ, sūnų RICHARDĄ su šeima bei kitus jų gimines ir kartu liūdime su jais.

Vytautas Chainauskas su šeima

Naples, Florida

DRAUGAS, šeštadienis, 1990 m. rugsėjo mėn. 15 d.

7

armijos nelaisvę. Vėl buvo perjungimas. Teko užsidėti lenkų armijos uniformas.

Atsisveikinau Lietuvių Anglų klubo vardu.

Atsisveikinimas buvo labai graudus. Į salę rinkosi daug

šaulių ir kitų jo draugų. Į kapus palydėjo labai didelis žmonių skaičius.

Jono jau niekad nebepamatysim, bet jo atminimą nešiosim mūsų mintyse.

Jonas Jokubka

A. A. inž. POVILAS JURĖNAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėse. Po ilgos, sunkios ligos mirė 1990 m. rugsėjo 12 d. sulaukęs 81 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje. Amerikoje išgyveno 41 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukters: Zina Bagdonienė, žentas Kęstutis, Žibutė Kelly, žentas Benjamin, Danutė Urbonienė ir jos vyras Lietuvoje; sūnus Šarūnas Jurėnas; anūka: Aušrinė ir Petras Bagdonai, Žibutė Urbonaitė Lietuvoje; taip pat Lietuvoje daug kitų giminų.

Priklausė Amerikos Lietuvių Inžinierių sąjungai; buvo vienas iš pirmųjų „Technikos Žodžio“ redaktorių.

Kūnas pašarvotas sekmadienį, rugsėjo 16 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 17 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukters, sūnus, žentai ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. (1-312) 737-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. (708) 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. (708) 430-5700

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Dainų šventės chorų repeticija įvyks pirmadienį, rugsėjo 17 d., 7:30–9:30 v.v. Jaunimo centre. Visi dainų mėgstantys ir muzikalūs tautiečiai, bet dar nepriklausantys jokiai chorui, yra kviečiami atvykti ir įsijungti į pasiruošimą didingai mūsų tautinio palikimo manifestacijai. Dainų šventė įvyks! Jos aidas turi pasiekti ne tik tėvynės klonius, bet ir pasaulio sąžinę.

x Dr. Aldona Juozėvičienė, buvusio Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio duktė, dalyvaus šio prezidento gyvenimo ir veiklos parodoje, kuri bus Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre rugsėjo 28, 29, ir 30 dienomis. Atidarymas penktadienį, rugsėjo 28 d., 7 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti. Paroda keliaus į Detroitą, kur bus atidaryta spalio 5 d. per JAV LB tarybos sesiją. Po to bus Toronto, Clevelande ir kituose miestuose.

x Muz. Alvydas Vasaitis akompanuos sol. Danai Stanakaitęi „Draugo“ vakarienių metu meninėje programoje Martiniuke pokylių salėje. Vakarienis bus rugsėjo 23 d., sekmadienį.

x Faustina Mackevičienė sudarė du stulsius iš savo draugų ir artimųjų, „Draugo“ renginių komiteto rengiamą vakarienę, kuri bus rugsėjo 23 d., sekmadienį, Martiniuke restorano pokylių salėje. Bilietų dar galima gauti pas renginių komiteto narius ir „Draugo“ administracijoje.

x Šį šeštadienį, rugsėjo 15 d. 6 v.v. iki 8 v.v. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte įvyks lietuvių susitikimas su kongr. R. Durbin padėkoti už jo rūpestį Lietuvos laisvinimo reikaluose. Informacijai kreiptis: L. Norušis, 708-301-7177 arba P. Domanskienė 708-246-0049.

x „Vytiš“ šokių muzikos orkestras jau priima užsakymus groti vestuvėse ar pobūviuose 1991 ir 1992 metais. Kreiptis: Liūtą Dargį. tel. 708-850-7894.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus patarimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x Galite nupirkti bilietus iš Lietuvos atvykstantiems savo svečiams. Skrydis – tiesiai iš Rygos į Chicago, aplenkiant Maskvą. Kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York'e, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Taip pat darome nuotraukams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. Kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 1-312-238-9787.

x Rugsėjo 28 d., penktadienį, 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose Chicagoje Vliko taryba ruošia Vliko pirminko dr. K. Bobelio aktualų pranešimą visuomenei. Dr. K. Bobelis, šio mėnesio pradžioje, Lietuvos Respublikos vyriausybės kviečiamas, lankėsi Lietuvoje. Visuomenę kviečiama gausiai dalyvauti.

x A.A. Lino Stravinsko vardu, laidotuvių išlaidoms padengti, yra atidaryta „Kasoje“. Skaitytos numeris yra 3376. Aukos taip pat priimamos Seklyčioje. Iš anksto visiems tariame nuoširdų aciu.

x LKV sąjungos „Ramo-vės“ Chicago's skyriaus narių susirinkimas bus rugsėjo 23 d., sekmadienį, 12 val. dienos Jaunimo centre. Kviečiami visi sąjungos skyriaus nariai susirinkime dalyvauti.

x Lietuvos Vyčių 36 kuopos 75-rių metų sukaktis minima šv. Mišiomis Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke rugsėjo 29 d., šeštadienį, 5:30 val. p.p. Rugsėjo 30 d., sekmadienį, bus akademinė dalis ir vakarienis Martiniuke restorano pokylių salėje Evergreen Parke. Rezervacijos iki rugsėjo 20 d. pas Evelyną Oželiene.

x „Spalvų Sukurs“ – nereikės – džiaugsimės tuo, ką nuikui, gražios moters ir gražūs vyrai! Kristijono Donelaičio liuanistinių mokyklų tradicinėje parodoje sekmadienį, lapkričio 4 d. Lexington House.

x Atsiuntė po 20 dol. ir gražino laimėjimų šakneles: Adolfas L. Jelionis, Westmont, Ill., Zigmąs Moliejus, Chicago, Ill., Elena Pagirys, Hollywood, Fla., Anna Kizlauskas, Broadview, Ill., L. V. Morkūnas, Islington, Ont., Kanada. Nuosirdus aciu.

x Ieškoma tarnautoja įstai-gai Marquette Parke dirbti popietinėmis valandomis. Turi gerai mokėti lietuvių ir anglų kalbą ir vartoti rašomąją mašinėlę. Kreiptis: tel. 312-778-0833.

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x Jau penktas mėnuo kaip sėkmingai veikia G.T. INTERNATIONAL raštinė Vilniuje. Kviečiame visus planuojančius vyktyti į Lietuvą užėti pas poniją Lilę. Galima pasiūlyti visą eilę paslaugų – 10 ekskursijų po Lietuvos įdomiausias vietas, transportas privačiam pasi-važinėjimui į gimtines, teatro ir operos bilietų užsakymai, rezervacijos restoranuose ir visa eilė kitų paslaugų. Adresas Vilniuje: Tilto sk-gvė 8/2. Tel. 62-81-09.

x G.T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisu atvykstančius iš Lietuvos. Taip pat parūpiname profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorko bei Washingtono Aero-uostuose. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

Povilas ir Ona Norvilai šios vasaros liepos 3 d. atšventė aukšnę vedybų sukaktį. Ta proga jų vaikai su šeimomis susirinko šv. Mišiomis ir pasveikinti tėvelius. Apsupti savo vaikų pirmoje eilėje iš kairės: Gražina Eriugienė, Povilas ir Ona, Liucija Šlikienė; antroje eilėje penki sūnūs, iš kairės: Algimantas, Kęstutis, Stasys, Kazimieras ir Vytautas Norvilai.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BALTŲ KONFERENCIJA LITUANISTIKOS KATEDROJE

Lituanistikos katedra su Baltistikos studijų draugija rengia konferenciją „Baltijos šalių valstybės: identitetas ir pasikeitimai“. Ji įvyks spalio 6 d., šeštadienį, Illinois universitete Chicagoje.

Pagrindinę konferencijos programą sudaro trys posėdžiai temomis: 1. „Seni ir nauji baltų ir

jų kaimynų santykiai“. Dalyviai: Edward Thaden, Illinois University at Chicago, Andrejs Plakanas, Iowa State University, Toivo Raun, Indiana University. Pirmininkauja E. Thaden. 2. „Baltijos šalių demokratinio judėjimo lyginamoji analizė“. Dalyviai: Rasma Karklins, University of Illinois at Chicago, Aleksandras Štomas, Hillside College ir Toivo Miljan, Wilfred Laurier University. Pirmininkauja R. Karklins. 3. „Tautų atgimimas:

simbolinės struktūros socialiniuose procesuose“. Dalyviai: Vytautas Kavolis, Dickinson College ir Jaan Puhvel, UCLA. Pirmininkauja V. Kavolis.

Konferencijos salėje bus liuanistinių knygų, išspausdintų paskutiniaisiais metais Lietuvoje, paroda. Knygas Lituanistikos katedrai atsiuntė „Vagos“, „Mokslo“, „Vyturio“ ir „Sviesos“ leidyklos.

Tikslus konferencijos laikas ir galutinis pranešimų sąrašas bus paskelbtas vėliau. Norintieji detalesnės informacijos prašomi kreiptis: 312-996-4412 arba Lituanistikos katedra, Department of Slavic and Baltic Languages and Literatures, 1228 University Hall, University of Illinois at Chicago, Box 4348, Chicago, IL.

x Dr. Jonas ir Dalia Maurukai, St. Petersburg, Fla., grąžindami laimėjimų šakneles, pridėjo 50 dol. „Draugo“ spaudos reikalams ir palinkėjo geros sėkmės. Labai dėkojame.

x I LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMĄ KAUNE dar turime vietų. Bus parūpintas transportas į Kauną bei nakvynė suvažiavimo metu. Ruduo aktyviausias laikas Lietuvos kultūriname gyvenime. Kviečiame ir ne gydytojus vyktyti kartu, kol dar yra galimybė vizas gauti. Kelionė spalio 1-18 dienomis, 15 dienų Lietuvoje ir 2 Kopenhagoje. Pilna kaina \$1985.00. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL, Tel. (708) 430-7272.

x TRANSAPAK perveda PINIGUS, tvarko PALIKIMUS, pigiai perka AUTOMOBILIUS. 2-jų metų garantija VIDEOaparaturai, TELEVI-ZORIAMS pagal susitarimą. Parduodame kompiuterius, mezgimo, kopijavimo mašinas ir t.t. Visą galimą persiuntį apmokėtu muiu ir pristatyti į namus Lietuvoje. TRANS-PAK 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x Optimal Studio, 2620 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v.p.p.-5:30 v.v., ketvtd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė Chicagoje ir St. Peterburgo Beach, FL rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pagedaujamų, reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Siunčiame prekes į Vilnių kargo-oro linija. Tel. 312-778-2100.

GRAŽIAI PAMINĖTA TAUTINĖ ŠVENTĖ BRIGHTON PARKE

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė kasmet iškilmingai švenčia Vytauto Didžiojo vainikavimo rugsėjo 8-sios šventę, kuri nuo 1930 metų jau buvo švenčiama ir nepriklausomoje Lietuvoje. Rugsėjo 9 d. 10 val. į Nekalto Prasidėjimo bažnyčią šv. Mišioms uniformuotoje rikiuotėje su tautinėmis ir šaulių vėliavomis šios šaulių rinktinės ir Jūrų šauliai, bendruomenininkai bei kiti parapiečiai rinkosi šv. Mišioms. Šv. Mišias pradėjo giedant chorui ir visiems suklauptus „Pulkim ant kelių“. Mišias atnašavo ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė kun. Fabijonas Kireilis. Maldas skaitė A. Drūtys, aukas nešė tautiniais drabužiais pasipušusi Rūta Jušienė, Centro valdybos pirm. M. Abariūs, specialiai atvykęs iš Detroito ir rinktinės valdybos pirm. Alf. Paukštė. Bažnyčioje gražiai giedojo parapijos choras, vadov. J. Sodačio. Svečias iš Lietuvos Kauno teatro solistas Egidijus Mažintas giedojo Dambrausko melodiją maldą už tėvynę, prašant Dievą gelbėti besilaisvinančią mūsų tėvynę Lietuvą.

Paminėtina, jog Brighton Parko gyvenvietė tebėra saugi ir lietuviška. Sutartinai čia veikia šaulių rinktinė, Lietuvių Bendruomenė, Namų savininkų draugija, keletas lietuviškų klubų ir pan. Parapijos klebonas ir jo tarnyba tebevykdo vardiniais vokaliais aukų rinkliavą „Dovana Lietuvai“. Klebonas kun. A. Puchenskis neseniai grįžo iš besilaisvinančios Lietuvos. Svečiavosi ten su kardinolu Bernardinu ir kitais kunigais.

Po pamaldų iš bažnyčios visi susirinko prie lietuviško „Atelkties“ žurnalo vakaras – šeštadienį, spalio 13 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Ką pasėsime, tą ir pajausim! Rugsėjo 29 d. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte, įvyks lietuvių susitikimas su kongr. R. Durbin padėkoti už jo rūpestį Lietuvos laisvinimo reikaluose. Informacijai kreiptis: L. Norušis, 708-301-7177 arba P. Domanskienė 708-246-0049.

x Sofija Petraitytė-Šiaudvydienė ieško dėdės Antano Petraičio, gim. apie 1912 m. Tauragės apskr. Vėliau jis gyveno Marijampolėje ir išvyko į užsienį. Jis, arba apie jį žinantieji, prašomi pranešti šiuo adresu: Lithuania, 233020 Kaunas, Geležinkelio paštas (iki pareikalavimo), A. Arkušauskui.

x Jauna moteris iš Lietuvos ieško darbo prižiūrėti vaikus arba senelius. Skambinti vakarais tarp 6-8 val. tel. 312-778-3971.

x Parduodamas 2 metų, 2 butų šviesių plytų namas. Po 6 kambarius abiejuose butuose; 3 miegamieji, valgomasis; dviejų auto garažas. Arti krautuvų. Geras susisiekimas, gera apylinkė. Re/Max Results, Rimas Stankus, tel. 312-586-5959.

x Lietuvių ekskursija į Argentą, Braziliją ir Čilę organizuoja „Draugas“ š.m. lapkričio 26 d. iki gruodžio 9 d. Smulkesnei informacijai kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.

x G.T. INTERNATIONAL, INC. nauja paslauga: užtikrintas pristatymas žemiausia kaina 7 dienų laikotarpyje. Dabar nereikia rūpintis ar pasiūstas kargo ateis neišdraskytas, ar visai jo negausite siųsdami jį per Maskvą. Už \$1.25/svaras (minimumas 100 svarų) jūsų siuntinys bus pristatytas į Rygos muitinę. Kreiptis – G.T. INTERNATIONAL, INC. Cargo Division, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-7334.

x Dėmesio video aparatų savininkai! Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvos naudojamos PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatūra, už prieinamą kainą galima perrašyti jūsų vaizduojamus į 1/4" U-Matic, Beta, VHS, 8 mm, 8 mm „high-band“ Stereo Hi-Fi foratus. Taip pat perrašome 16 mm kino filmus ir video juostas. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609, tel. (312) 927-9091. Sav. Petras Bernotas.

x G.T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisu atvykstančius iš Lietuvos. Taip pat parūpiname profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorko bei Washingtono Aero-uostuose. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

kryžiaus ir čia sugiedojo Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Tą patią dieną 12 val. Šaulių namuose Brighton Parke įvyko šios tautinės šventės akademija, kurią pradėjo šaulių rinktinės valdybos pirm. Alfonsas Paukštė. Inešus vėliavas solistas, bari-tonas Egidijus Mažintas, akompanuojant šauliui Liudui Kroliui, sugiedojo Lietuvos himną. Maldą sukalbėjo kun. Fabijonas Kireilis.

Pirm. Mykolas Abariūs tautos šventės proga pasveikino susirinkusius šaulius ir svečius. Sakė, švenčiant šią istorinę tautos šventę, kartu švenčiame ir Lietuvos Šaulių sąjungos atskirimo Lietuvoje vienerių metų sukaktį. Šaulių sąjunga sėkmingai organizuojasi ir auge. Tautoje dabar daugiau yra organizacinės laisvės.

Šaulių rinktinės vardu kalbėjo Algis Regis, sakdamas, kad mūsų veiksniai turėtų nepamiršti, jog Lietuva nesibaigia Kaunu ir Vilniumi, kad vadinama Mažoji Lietuva su Tilze ir Karaliaučiumi yra lietuvių tautos žemė. Be to, dar kalbėjo ramovėnų vardu E. Vengianskas, birutietis – Z. Juskevičienė, A. Budreckas ir kiti.

Šaulių žvaigždės medalių apdovanojimui buvo išskirti Vladas Gustis, Augustas Pretkelis, Viktoras Stanėnas, Liudas Krolis ir Povilas Ruikis. Žymenis iškėlė M. Abariūs, Juknaitis ir Sofija Ferro.

Birutė Jasaitienė savo gerai paruoštoje paskaitoje kalbėjo apie šios šventės reikšmę. Paraiškino istorinį įvykį apie didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto vainikavimą, ruošą 1430 m. rugsėjo 8 d., kuris klastingu būdu buvo sutrukdytas. Lietuvos valdžia 1930 m. rugsėjo 8 paskelbė valstybine švente. Be to, rugsėjo 8 yra religinė Marijos gimimo šventė.

Toliau kalbėjo apie atskiriančios tautos Aukščiausios tarybos kovo 11 d. Nepriklausomybės atkūrimo paskelbimą. Besilaisvinanti tauta veda sunkią kovą prieš okupaciją. Tautos ateitis yra reikalinga stiprių, sveikų, darbščių tautiečių ir mūsų įvairios paramos. Mes gi čia atsiradome ne be reikalo. Paminėjusi žalingus organizacijų nesutarimus, negatyvią kritiką ir t.t., siūlė kelti gražaus organizacinio bei asmeniško sugyvenimo, lengvinant Nepriklausomybės artėjimą.

Meninę programą puikiai atliko solistas Egidijus Mažintas. Solo padainavo „Atkelkit vartelius“ ir kartu su publika dvi dainas „Leiskit ir tėvyne“ ir Br. Jonušo „Ramovėnai žengia“ maršą. Akompanavo L. Krolis.

Po programos gardžiai paruoštais sumuštinais ir kava vaišino darbščiosios šaulės.

J. Šlaivas

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą